

**MEDICINSKI
FAKULTET**

Adresa: Kruševac bb
81000 PODGORICA
CRNA GORA
Tel: +382 20 246 651
Fax: +382 20 243 842
url: www.ucg.ac.me/medf
E-mail: infomedf@ac.me

**MEDICAL
FACULTY**

Address: Krusevac bb
81000 PODGORICA
MONTENEGRO
Phone: +382 20 246 651
Fax: +382 20 243 842
url: www.ucg.ac.me/medf
E-mail: infomedf@ac.me

Broj: 937/8-1
Podgorica, 30.06.2023. godine

**Univerzitet Crne Gore
Odbor za doktorske studije
n/r predsjedniku – prof. dr Borisu Vukićeviću**

Poštovani,

U prilogu akta dostavljamo Predlog odluke Vijeća Medicinskog fakulteta broj: 937/8 od 30.06.2023. godine, o imenovanju Komisije za ocjenu prijave doktorske disertacije kandidata dr med Sabine Čatić, na dalje postupanje.

S poštovanjem.

**MEDICINSKI FAKULTET
VF DEKANA,**

Prof. dr Miodrag Radunović

UNIVERZITET CRNE GORE
MEDICINSKI FAKULTET
Broj: 937/8
Podgorica, 30.06.2023. godine

Na osnovu člana 64 Statuta Univerziteta Crne Gore, člana 32 a Pravila doktorskih studija (Bilten UCG broj:513/20 i 561/22), Inicijalnog predloga Komisije za doktorske studije broj: 751/1 od 14.06.2023. godine, Vijeće Medicinskog fakulteta u Podgorici, na elektronskoj sjednici održanoj 29-30.06.2023. godine, donijelo je

ODLUKU

I

Predlažemo Odboru za doktorske studije, sastav Komisije za ocjenu prijave doktorske disertacije, pod nazivom "Antropometrijski pokazatelji u službi procjene zdravlja djece starosti do 5 godina u Crnoj Gori" kandidatkinje dr med Sabine Čatić i to:

1. Prof. dr Vesna Miranović, redovna profesorica Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore, predsjednik
2. Prof. dr Agima Ljaljević, redovna profesorica Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore, mentor -član
3. Doc. dr Lidija Banjac, docentkinja Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore -član;

II

Prijava teme doktorske disertacije kandidata broj: 751 od 25.05.2023. godine i Predlog sastava Komisije za ocjenu prijave doktorske disertacije, se dostavlja Odboru za doktorske studije, na saglasnost.

OBRAZLOŽENJE

Dr med Sabina Čatić, podnijela je Medicinskom fakultetu, Prijavu teme doktorske disertacije pod nazivom: "Antropometrijski pokazatelji u službi procjene zdravlja djece starosti do 5 godina u Crnoj Gori". (Broj Prijave: 751 od 25.05.2023.godine).

Komisija za doktorske studije Medicinskog fakulteta, na sjednici održanoj dana 14.06.2023.godine, nakon razmatranja formalnih uslova za prijavu teme doktorske disertacije sa stanovišta neophodnih podataka, a poštujući princip kompetentnosti, inicirala je prema Vijeću Medicinskog fakulteta, sastav Komisije za ocjenu prijave doktorske disertacije. (Inicijalni prijedlog Komisije za doktorske studije broj: 751/1 od 14.06.2023.godine.)

Vijeće Medicinskog fakulteta na elektronskoj sjednici održanoj 29-30.06.2023. godine, u skladu sa članom 32 a Pravila doktorskih studija, utvrdilo je predlog sastava Komisije za ocjenu prijave doktorske disertacije kako je navedeno u dispozitivu ove Odluke.

Prijava teme doktorske disertacije broj: 751 od 25.05.2023. godine i Predlog sastava Komisije za ocjenu prijave doktorske disertacije, se dostavljaju Odboru za doktorske studije na dalju proceduru saglasno Pravilima doktorskih studija.

VIJEĆE MEDICINSKOG FAKULTETA
PREDSJEDAVAJUĆI

Prof. dr Miodrag Radunović, v.f. dekana

Na osnovu Odluke Vijeća Medicinskog fakulteta o formiranju Komisije za doktorske studije, broj: 392/7 od 21.02.2019. godine a u skladu sa tačkom 3.5 Vodiča za doktorske studije UCG-Centar za doktorske studije, nakon razmatranja ispunjavanja uslova za prijavu teme doktorske disertacije i poštujući princip kopetentnosti, Komisija za doktorske studije dostavlja Vijeću Medicinskog fakulteta

INICIJALNI PRIJEDLOG
sastava Komisije za ocjenu prijave doktorske disertacije

1. Kandidat: **dr med Sabina Ćatić**

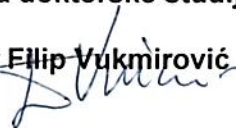
2. Tema istraživanja: **«Antropometrijski pokazatelji u službi procjene zdravlja djece starosti do 5 godina u Crnoj Gori»**

3. Komisija za ocjenu prijave doktorske disertacije:

- **Prof. dr Vesna Miranović**, redovna profesorica Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore - predsjednik
- **Prof. dr Agima Ljaljević**, redovna profesorica Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore (mentor)
- **Doc. dr Lidija Banjac**, docentkinja Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore, (član)

MEDICINSKI FAKULTET
Komisija za doktorske studije

Prof. dr Filip Vukmirović

UNIVERZITET CRNE GORE MEDICINSKI FAKULTET			
Primijer	Org. jed.	broj	Prilog
25.05.2023	med	751	
			Vrijednost

UNIVERZITET CRNE GORE
Obrazac PD: Prijava teme doktorske disertacije

PRIJAVA TEME DOKTORSKE DISERTACIJE

OPŠTI PODACI O DOKTORANDU	
Titula, ime i prezime	Dr Sabina Čatić
Fakultet	Medicinski fakultet
Studijski program	
Broj indeksa	38/06
Ime i prezime roditelja	Hajro Stanić
Datum i mjesto rođenja	23.10.1976. Bijelo Polje
Adresa prebivališta	Bulevar Pera Četkovića 191, Podgorica
Telefon	063/241-444
E-mail	caticsabina@gmail.com; sabina.catic@ijzcg.me
BIOGRAFIJA I BIBLIOGRAFIJA	
Obrazovanje	<ul style="list-style-type: none">- Polazno istraživanje – doktorske studije “Faktori rizika za upotrebu alkohola kod srednjoškolaca u Podgorici”, Medicinski fakultet Podgorica, Univerzitet Crne Gore 12.09.2012. (A)- Specijalizacija iz socijalne medicine, Medicinski fakultet, Univerzitet u Beogradu, 28.04.2014.- Osnovne studije, Medicinski fakultet, Univerzitet u Beogradu, 30.06.2006. (7,69)
Radno iskustvo	<ul style="list-style-type: none">- Specijalista socijalne medicine u Centru za promociju zdravlja; Načelnica Odjeljenja za vulnerabilne grupe, JZU Institut za javno zdravlje Crne Gore, 06.2017 –- Specijalista socijalne medicine u Centru za promociju zdravlja, JZU Institut za javno zdravlje Crne Gore, 28.04.2014 – 06.2017.- Specijalizant socijalne medicine u Centru za promociju zdravlja, JZU Institut za javno zdravlje Crne Gore, 01.04.2009 – 28.04.2014.- Doktor medicine u Centru za promociju zdravlja, JZU Institut za javno zdravlje Crne Gore, 11.2008 – 01.04.2009.- Doktor medicine, JZU Dom zdravlja Podgorica - Hitna medicinska pomoć, 01.2008 - 11.2008.
Popis radova	<ul style="list-style-type: none">- Čatić S, Ljaljević A, Grbović E, Ramčilović V, Kadić M, Kujundžić E, Burdžović M. Uticaj porodičnih faktora na korišćenje alkohola kod mladih. VII međunarodni kongres – Ekologija, zdravlje, rad, sport – Banja Luka, 2015.- Čatić S, Ljaljević A, Grbović E, Ramčilović V, Kadić M, Kujundžić E. Uticaj sociodemografskih faktora na

	<p>korišćenje alkohola kod srednjoškolaca. III kongres socijalne medicine Srbije sa međunarodnim učešćem, Zlatibor, 2015.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ramčilović V, Čatić S, Kujundžić E. Frequency of tobacco use and the attitudes of health professions students on tobacco use in Montenegro: Global Health. Professions student survey in Montenegro. Serbian Journal of the Medical Chamber. 2022; 3(3). - Ljaljević A, Mugoša B, Grbović E, Čatić S. Izvještaj Crne Gore 2018. godine. Globalno istraživanje pušenja kod mladih (GYTS). Institut za javno zdravlje. Podgorica, 2019. - Ljaljević A, Čatić S. Promocija zdravlja i prevencija bolesti u Crnoj Gori. 39. Sabor ljekara Sjeverne Crne Gore i Jugozapadne Srbije, Berane, 2018. - Ramcilovic V, Santric Milicevic M, Ljaljevic A, Nedovic-Vukovic M, Catic S. How undergraduate students perceive the health professionals' role in smoking control in Montenegro. European Journal of Public Health, Volume 26, 2016. - Ljaljević A, Šćepanović L, Mugoša B, Čatić S. HIV/AIDS education of health care providers. Sanamed. Medicinski časopis lekara. Novi Pazar, 2015; 10(1): 00-00. ISSN 1452-662X - Stijepčević A, Ljaljević A, Čabarkapa D, Čatić S, Lješnjanić S, Lješnjanić-Purišić A. Determinante korišćenja alkohola kod mladih na teritoriji Opštine Kotor. Sanamed. Medicinski časopis lekara. Novi Pazar, 2012; 7 (1): 21-27. ISSN 1452-662X
--	--

NASLOV PREDLOŽENE TEME

Na službenom jeziku	Antropometrijski pokazatelji u službi procjene zdravlja djece starosti do pet godina u Crnoj Gori
Na engleskom jeziku	Anthropometric indicators used for health assessment of children under the age of five in Montenegro

Obrazloženje teme

Prilikom definisanja nacionalnih ciljeva u oblasti zdravlja najčešće se, kao osnov, koriste pokazatelji zdravstvenog stanja majke i djeteta, posebno odojčadi i djece do pet godina starosti, jer njihovo zdravlje ukazuje na zdravlje cijele populacije, stepen razvijenosti zdravstvene službe, kao i razvijenost društva u cjelini (1). Standardi za procjenu zdravstvenog stanja djece praćenjem rasta i razvoja su značajna metoda, ne samo za unapređenje zdravstvene zaštite, već i za formulisanje mjera zdravstvene i socijalne politike, kao i planiranje odgovarajućih aktivnosti u cilju promocije i kontrole zdravlja (2).

Djeca do pet godina starosti se smatraju posebno vulnerabilnom kategorijom stanovništva čije zdravstveno stanje nije jednostavno procjenjivati, uzimajući u obzir problem nemogućnosti iskazivanja simptoma poremećaja zdravlja, njihovog adekvatnog prepoznavanja, neprilagođenog ponašanja prilikom dijagnostikovanja i učešća u tretmanu. U ovom razvojnom periodu adekvatan rast i razvoj su jedni od najpouzdanijih pokazatelja dobrog zdravstvenog stanja, adekvatne ishrane, kompetentne njege i povoljnog psiho-emocionalnog okruženja u okviru kojeg rastu i razvijaju se (3, 4, 5, 6, 7, 8). Pri tome, monitoring rasta omogućava ustanovljavanje problema u ranoj fazi bolesti, a posebno onih koji su nastali kao posljedica neadekvatne ishrane, infekcija ili drugih uticaja faktora sredine. Rana identifikacija poremećaja rasta omogućava pravovremene i djelotvorne tretmane čime se smanjuju rizici nastanka komplikacija (7, 8).

Primjena odgovarajućih instrumenata za procjenu zdravstvenog stanja navedene populacione grupe olakšava primjenu preporučenih procedura praćenja zdravstvenog stanja, čime se uspješno utiče na očuvanje i unapređenje zdravlja djece (4, 7). Ukoliko se praćenje rasta vrši pomoću antropometrijskih indikatora obezbjeđuje se primjena jednostavnih, a dokazano sigurnih alati. Antropometrijski pokazatelji se smatraju najsenzitivnijim indikatorima zdravlja i njihovo korišćenje prilikom procjene zdravstvenog stanja djece je preporučeno od strane Svjetske zdravstvene organizacije (2, 3, 4, 5). Stoga su podaci dobijeni antropometrijskim mjerenjima važni za pružaoce zdravstvenih usluga za djecu, roditelje/staratelje djece i donosiocce odluka u zdravstvu (2, 3).

Značaj praćenja rasta potvrđuju i istraživanja kojima se dokazuje da su mala djeca posebno ranjiva na pothranjenost i da su pod većim rizikom od nastanka različitih bolesti i smrti, jer je pothranjenost povezana sa sa 45% smrtnih slučajeva djece mlađe od 5 godina (5, 6, 7, 8). Takođe, gojaznost kod djece uslovljava pojavu dijabetesa, visokog krvnog pritiska, a stvara i uslove za razvoj gojaznosti kod odraslih, što povećava rizik za prijevremeni mortalitet i pojavu hroničnih nezaraznih bolesti i invaliditeta (8, 9).

Utvrđivanje rasta djece se vrši preciznim mjerenjem odgovarajućih antropometrijskih parametara, prema standardima utvrđenoj metodologiji, od strane posebno edukovanih realizatora. Kompetentan metod praćenja rasta djece podrazumijeva dosljednu primjenu antropometrijskih standarda u praksi, radi komparacije sa konkretnim izmjerenim vrijednostima za svako dijete (7, 10, 11, 12, 13). Svjetska zdravstvena organizacija preporučuje korišćenje standardnih vrijednosti za sljedeće antropometrijske komponente: dužina/visina za uzrast, masa za uzrast, masa za dužinu/visinu, indeks tjelesne mase za uzrast, obim glave za uzrast, obim nadlaktice za uzrast, supskalpularni kožni nabor za uzrast, kožni nabor tricepsa za uzrast, a koriste se i pokazatelji motornog razvoja kod djece (12, 13, 14).

Metodologija je zasnovana na aktivnostima koje podrazumijevaju da se na osnovu mjerenja velikog broja djece određenog pola i uzrasta konstruišu tabele (karte rasta) i grafikoni rasta. Već je istaknuto da je u procesu praćenja rasta i razvoja od izuzetnog značaja korišćenje antropometrijskih grafikona rasta, kao nezaobilaznog alata za utvrđivanje da li se neko dijete pravilno razvija ili bilježi odstupanja u rastu. Ovi vrlo jednostavni, a korisni instrumenti

omogućavaju pravovremeno identifikovanje odstupanja od zdravlja, čime se obezbjeđuje adekvatno intervenisanje i sprečavanje pojave komplikacija (12, 13, 14).

Primjena antropometrijskih pokazatelja treba da postane sastavni dio kartona u ambulanti izabranog doktora i savjetovališta za djecu, radi adekvatnog praćenja i procjene zdravstvenog stanja, što bi bila novina u zdravstvenom sistemu Crne Gore. Takođe, praktična primjena navedenih instrumenata bi motivisala mlade istraživače da iniciraju njihovu primjenu tokom vremena, da ih inoviraju i obnavljaju periodično (svakih deset godina).

Pregled istraživanja

Veliki broj istraživača bavio se procjenom zdravstvenog stanja djece na osnovu pokazatelja rasta i razvoja radi definisanja mjera i aktivnosti na svim nivoima zdravstvene zaštite koje bi mogle da utiču na procjenu zdravlja ove veoma osjetljive kategorije stanovništva (4, 5, 14, 15, 17). Pošto rast i razvoj djeteta predstavljaju najznačajnije pokazatelje zdravlja, potreba praćenja ovih parametara i poređenja među djecom istog uzrasta i pola, naročito u periodu brzog rasta i razvoja u ranom djetinjstvu, dovela je do izrade i korišćenja tabela i grafikona koji pokazuju kako rastu djeca, odnosno prosječno dijete, u određenom vremenu i okruženju (17, 18).

Prve krivulje i grafikoni rasta sačinjeni su u Sjedinjenim Američkim Državama i nekim evropskim zemljama na osnovu dostupnih podataka iz longitudinalnih studija i sistematskih pregleda dječije populacije. Komitet Međunarodne unije nutricionih nauka (Committee of International Union of sciences concerning nutrition) donio je 1971. godine preporuku za uvođenje standarda rasta u svim zemljama svijeta (8). Svjetska zdravstvena organizacija je krajem 70-tih godina prošlog vijeka preporučila da se kao internacionalne referentne vrijednosti za praćenje rasta djece koriste grafikoni rasta urađeni u Nacionalnom centru za zdravstvenu statistiku u SAD (NCHS/WHO). Međutim, poređenjem ovih referenci sa podacima o rastu odojčadi iz nekih zemalja sjeverne Evrope i SAD koja su poticala iz imućnih porodica, a bila na prirodnoj ishrani, došlo se do pogrešnih procjena da prirodno hranjena odojčad zaostaju u rastu zbog neadekvatne ishrane, tj. manjeg kvaliteta majčinog mlijeka, pa su majkama takve odojčadi savjetovali dopunsku ishranu ili čak prekidanje dojenja i prelazak na vještačku hranu. Iz navedenih razloga, eksperti SZO su ustanovili da je neophodna izrada novih krivulja i karata rasta koji će odrediti standarde koji pokazuju kako djeca treba da rastu u svim zemljama svijeta. Stoga je ekspertska grupa predložila sprovođenje studije u više zemalja (Multicentre Growth Reference Study – MGRS), na osnovu koje treba da se izrade standardi rasta. Studija je sprovedena od 1997. do 2003. godine i obuhvatila je djecu iz veoma različitih zemalja sa skoro svih kontinenata (Brazil, Gana, Indija, Norveška, Oman i SAD). Autori su nastojali da se selekcijom privilegovane dječije populacije iz nekoliko zemalja različitih rasnih, etničkih i društveno-ekonomskih karakteristika stvore standardi rasta koji će biti uzor za svu djecu širom svijeta. Prethodne NCHS/WHO reference su bile zasnovane na slučajnom uzorku djece iz jedne zemlje, pri čemu način njihove ishrane i socio-ekonomsko okruženje nisu bili uzeti u obzir. Jedna od bitnih karakteristika novih standarda SZO i ključni kriterijumi pri izboru djece u

MGRS zasnivala se na postulatu da je prirodna ishrana biološka norma, a prirodno hranjeno odojče standard za praćenje pravilnog (poželjnog) rasta svakog djeteta (12).

Prva istraživanja ove vrste na teritoriji Crne Gore radili su Korać 1969. godine koja je vršila mjerenja visine školske djece sa područja Žabljaka i Ivanović 1970. godine koji je vršio ispitivanja dinamike fizičkog razvoja djece u osnovnim školama i gimnaziji sa teritorije Titograda (19, 20). U školskoj 1978/1979. godini Bojović je vršio antropometrijska istraživanja kojima je bilo obuhvaćeno preko trideset hiljada djece uzrasta od sedam do petnaest godina sa gradskog i seoskog područja Crne Gore (21). Rezultati su poslužili za dobijanje standarda tjelesne visine i tjelesne mase prema uzrastu djece svih nacionalnosti stanovništva Crne Gore. Školske 1986/1987. godine Bojović je ponovio istraživanje rasta i razvoja na uzorku od preko jedanaest hiljada djece (5% populacije djece na cjelokupnoj teritoriji Republike), ali je ovom prilikom obuhvatio, ne samo školsku djecu, već svu djecu od rođenja do osamnaeste godine života. Dobijeni podaci su omogućili izradu standarda rasta i razvoja referentnih za djecu navedene starosti. Ovim istraživanjima je pokazano postojanje akceleracije u vremenu i prostoru (21).

Sve je više dokaza koji ukazuju da je period tokom prvih 5 godina života kritični period za prevenciju prekomjerne težine i kasnije gojaznosti, kao i svih ostalih poremećaja do kojih oni dovode (4, 9, 17). Prema podacima SZO došlo je do dramatičnog porasta broja djece mlade od 5 godina koji imaju višak kilograma. Između 2000. i 2013. godine, broj djece sa prekomjernom težinom povećao se sa 32 na 42 miliona. Prevalencija prekomjerne težine u djetinjstvu raste u svim regionima svijeta (3, 11).

Dok je problem razvijenih zemalja povećanje broja gojaznih u populaciji djece, problem nerazvijenih zemalja Afrike i Azije je veliki broj pothranjene djece. Blizu 104 miliona neuhranjene djece živi u jugoistočnoj Aziji i subsaharskoj Africi i smatra se da je pothranjenost zaslužna za polovinu smrtnih ishoda kod djece. Prema podacima UNICEF-a oko 90% djece u nerazvijenim i zemljama u razvoju je pothranjeno, a od toga ih je 40% u Indiji (22). U protekloj deceniji je 20,5 miliona beba (15%) u svijetu rođeno sa niskom porođajnom težinom. Prevalencija male porođajne težine je široko varirala po regionima – od 7,2% u razvijenijim regijama do 17,3% u Azijskom regionu. Ove bebe su imale veću vjerovatnoću umiranja tokom prvih mjesec dana života ili su se suočavale sa posljedicama kao što je usporen rast i niži koeficijent inteligencije IQ (23).

UNICEF i Svjetska zdravstvena organizacija su objavile Izvještaj o niskoj porođajnoj težini, u kome su predstavili nove globalne, regionalne i nacionalne procjene niske porođajne težine. Pri tome su ukazali da se jedna od sedam beba širom svijeta rađa s niskom porođajnom težinom, što na globalnom nivou iznosi više od 20 miliona beba. Ova situacija dovodi u ozbiljnu opasnost takvu novorođenčad od smrtnosti do zaostajanja u razvoju i različitih komplikacija tokom razvoja. Ovaj izvještaj predstavlja podatke i navodi ključne preporuke za rješavanje problema niske porođajne težine (13).

Populacione studije, sprovedene u Južnoj Aziji i Zapadnoj Africi, su pokazale snažnu povezanost između snižene vrijednosti obima nadlaktice i smrtnosti djece (23). O'Brien i

saradnici su poredili antropometrijske indikatore (tjelesna masa prema uzrastu, tjelesna dužina/visina prema uzrastu i tjelesna masa prema tjelesnoj dužini/visini, kao i obim nadlaktice – MUAC) kao prediktore smrtnost u okruženju kod djece od 6-60 mjeseci starosti i otkrili da je najjači prediktor smrtnosti MUAC, a odmah iza njega je antropometrijski pokazatelj tjelesna masa prema uzrastu, na šta ukazuju i druge studije (15, 18). Studijom koja je nedavno sprovedena u Senegalu je zaključeno da je kombinacija antropometrijskih pokazatelja tjelesna masa prema uzrastu i MUAC najznačajnija za najveći broj kratkoročne smrtnosti djece (smrtnost koja je nastupila unutar 6 mjeseci od mjerenja) koje su povezane sa pothranjenošću (23). Prema skorašnjim podacima SZO upravo je pothranjenost, uz neodgovarajući tjelesni rast i nedostatak mikronutrijenata u ishrani, osnovni uzrok smrti kod 40% djece mlade od 5 godina (24).

Cilj i hipoteze

Osnovni ciljevi istraživanja su:

1. Procjena zdravstvenog stanja djece od rođenja do navršene pete godine života na teritoriji Crne Gore korišćenjem antropometrijskih mjerenja tjelesne mase, tjelesne dužine/visine, obima glave, obima grudnog koša, obima nadlaktice i debljine kožnog nabora pomoću:

- a) definisanih standarda rasta djece do pet godina starosti za antropometrijske parametre: tjelesna dužina/visina, tjelesna težina, na kompletnom uzorku ispitivane djece;
- b) kreiranih grafikona rasta i tablica rasta djece predškolskog uzrasta (do pete godine života) koji bi omogućili praćenje rasta svakog pojedinačnog djeteta i, dodatno, praćenje stanja uhranjenosti ove populacione podgrupe;
- c) trendova standarda rasta djece u Crnoj Gori u odnosu na prethodne standarde i standarde Svjetske zdravstvene organizacije;
- d) izračunavanje i predstavljanje pokazatelja „pozitivnog“ zdravlja za djecu do pete godine života, prema preporukama „Zdravlje za sve“ SZO.

2. Predstavljanje povezanosti između indikatora stanja uhranjenosti i socio-demografskih karakteristika ispitivane djece, kao i njihovih navika u ishrani, putem modela višestuke regresije.

Pomoćni ciljevi istraživanja su:

1. Predstavljanje standarda za parametre čije su vrijednosti procijenjene na osnovu realizovanih antropometrijskih mjerenja određenog broja ispitanika (obim glave, obim nadlaktice, debljina kožnog nabora)

Hipoteze istraživanja su:

- Očekivano je da će standardi rasta djece starosti do pet godina u Crnoj Gori pokazati postojanje akceleracije u vremenu;
- Očekivano je da će antropometrijska ispitivanja djece starosti do pet godina pokazati poremećaje zdravlja kod ove djece;
- Očekivano je da se u ukupnoj populaciji djece starosti do pet godina u Crnoj Gori ne očekuje veće učešće pothranjene djece nego što je uobičajeno za evropske zemlje, nastalo kao posljedica savremenog načina života;
- Očekivano je da je broj gojazne djece starosti do pet godina povećan u odnosu na ranija istraživanja u Crnoj Gori, a u skladu sa brojem djece u ovoj populacionoj grupi;

- Očekivano je da će se, putem modela višestruke logističke regresije, pokazati da su djeca koja su bila teža i viša na rođenju, koja su ranije počela sa uzimanjem dopunskih obroka, biti gojaznija u vrijeme antropometrijskih ispitivanja.

Materijali, metode i plan istraživanja

Istraživanje je sprovedeno po tipu analitičke studije presjeka tokom 2020, 2021. i 2022. godine. Jedinice ispitivanja su bila zdrava djeca, novorođenčad i mala djeca koja su dolazila u savjetovalište kod izabranog doktora za djecu, starosti od rođenja do navršene pete godine života (do 59 mjeseci). Na osnovu broja djece starosti do pet godina po svim opštinama na teritoriji cijele Crne Gore definisan je reprezentativni uzorak djece kako bi se obezbijedila primjenjivost dobijenih rezultata na cijelu populaciju (nacionalni uzorak). Pored toga, uzorak je stratifikovan na takav način da udio djece u studiji, prema teritoriji Crne Gore, odgovara njihovoj zastupljenosti po mjestu prebivališta. Definisani uzorak istraživanja obezbjeđuje primjenjivost rezultata na cjelokupnu populaciju djece starosti do pet godina, odnosno dobijeni podaci će se tretirati kao nacionalni standardi. Istraživanjem je obuhvaćeno ukupno 6822 djece (bilo je više ispitanika, ali su podaci primjenjivi u potpunosti za ovaj broj djece) uzrasta od 0 do 59 mjeseci, oba pola, što predstavlja oko 18% sve djece ove starosti u Crnoj Gori.

Rezultati istraživanja će se posebno predstavljati prema starosti i polu kako bi se osiguralo uključivanje fizioloških parametara razvoja djece. Za djecu na rođenju, vrijednosti tjelesne mase i tjelesne dužine, kao i obima glave, su se preuzimale iz prodilišta (pri čemu je definisan broj na osnovu gravitirajuće populacije za konkretno porodilište). Djeca starosti do šest mjeseci, kao i od šest mjeseci do navršene prve godine života, su se mjerila u savjetovalištim izabranih doktora, dok su se ostala djeca mjerila i u savjetovalištim i u predškolskim ustanovama. Epidemiološka situacija tokom 2020. i 2021. godine je uslovlila značajne probleme vezane za mjerenje djece, pa se, u periodima kada je bila na snazi odluka o dozvoli boravka djece u zdravstvenim i predškolskim ustanovama, proces mjerenja intenzivirao i obavljao u navedenim ustanovama.

Mjerenja djece su vršena prema usvojenoj metodologiji, na prethodno kontrolisanim i podešenim (baždarenim) vagama. Pored antropometrijskih mjerenja, kao instrument prikupljanja podataka u istraživanju, korišćen je i upitnik namijenjen roditeljima/starateljima.

Antropometrijski standardi izabranih parametara ispitanika se sumiraju u cilju definisanja standardnih vrijednosti. Prilikom procjene rasta, izmjerene vrijednosti odabranih parametara se očitavaju iz odgovarajućih tablica/grafikona za konkretno dijete i porede sa standardima za odgovarajući uzrast i pol.

Za praćenje rasta i razvoja, posebno za populaciju djece, koristi se z-skor (standard deviation score) koji pokazuje koliko i u kom smjeru vrijednosti antropometrijskih mjerenja izabranih parametara pojedinca odstupaju od medijane referentne populacije (nacionalnih standarda) i izražava se u standardnim devijacijama. Z-krivulje predstavljaju broj standardnih devijacija udaljenih od medijane populacije normalne distribucije.

Djeca sa težinom prema visini između -2SD i -3SD smatraju se umjereno pothranjenom, a ispod -3SD teško pothranjenom. Sa druge strane, prema kriterijumima SZO, djeca sa tjelesnom masom između +2SD i +3SD za odgovarajući uzrast i pol smatraju se prekomjerno uhranjenom, a djeca preko +3SD gojaznom (24).

Na primjer, ako je z-skor težine za dob djevojčice -2, njena težina za dob je dvije standardne devijacije ispod medijane težine za dob drugih djevojčica njenih godina. Kada veliki broj pojedinaca u datoj populaciji ima z-skorove izvan "normalnog" raspona, procjenjuje se da postoji problem ishrane na nivou populacije. Osim pružanja informacija o trenutnom statusu uhranjenosti, z-rezultati se mogu koristiti i za praćenje rasta pojedinačnog djeteta tokom vremena. Ovo pomaže zdravstvenim radnicima da vide da li dijete dobro raste, da li postoji rizik od pothranjenosti ili prekomjerne težine ili je na putu oporavka od navedenih poremećaja uhranjenosti. Takođe, praćenje z-skora kod djece obezbjeđuje informacije o stanju njihovog zdravlja.

Za adekvatnu kontrolu rasta važno je pratiti kretanje z-skora djetetovog rasta tokom vremena. Jedna od mogućnosti za kontinuirano praćenje z-skora kod djece je upotreba instrumenata kakvi su grafikoni rasta. Zbog navedenog, pružaoci zdravstvenih usluga za djecu koriste grafikone rasta kako bi pratili djetetov rast tokom vremena. Grafikoni rasta su jednostavni instrumenti koji omogućavaju monitoring rasta u vremenu, jer sadrže linije z-skora koje povezuju mjerenja djeteta sa standardom. Označavanje mjesta vrijednosti individualnih mjerenja djeteta omogućava praćenje rasta i obezbjeđuje dokaze u vezi sa tempom rasta konkretnog djeteta (nije isključivo bitno utvrditi kakav je trenutni status rasta djeteta, nego i kako se tempo rasta mijenja kroz vrijeme).

Za praćenje navedenih antropometrijskih pokazatelja koriste se i druge metode. Naime, za ove svrhe dizajnirane su percentilne krivulje s naznačenim sljedećim percentilima: 3, 15, 50, 85, 97, ali i druge krivulje (koje odgovaraju krivuljama z-vrijednosti od -3 do +3).

Analiza podataka mjerenja uključuje i međusobno povezivanje izmjerenih parametara. Kako se tjelesna dužina/visina zdrave djece istog uzrasta i pola kreće u veoma širokom rasponu, pri procjeni nutritivnog statusa djeteta na osnovu tjelesne težine mora se uzeti u obzir i njegova visina/dužina, tj. mora se izračunati i procijeniti odnos tjelesne težine prema visini/ težina za visinu i indeks tjelesne mase za uzrast, što predstavlja BMI - Body Mass Index. Dijete može imati malu težinu prosto zato što je male visine/dužine, što ne znači da je pothranjeno. Ova aktivnost rezultira dobijanjem posebnih standarda rasta i razvoja djece starosti do pet godina – tjelesna masa u odnosu na starost djeteta, što omogućava evidentiranje međusobnih odstupanja vrijednosti izmjerenih parametara (30).

Izmjereni podaci će se unositi u prethodno definisanu bazu, te će se kalkulacijom omogućiti izrada nacionalnimh standarda rasta i razvoja za djecu odgovarajuće starosne dobi i pola, što će rezultirati kreiranjem grafikona rasta, kao krajnjeg ishoda. Postoji preporuka da se novi standardi određuju za period od deset godina upravo zbog promjena (akceleracije) u vremenu. Istraživanja su potvrdila da djeca svakih deset godina bivaju viša i teža u odnosu na prethodne generacije sa

istog područja. Dio istraživačkih aktivnosti je komparacija novokreiranih standarda sa standardima SZO, kako je preporučeno u svim ovakvim studijama. Predstaviće se tendencije povećanja vrijednosti antropometrijskih parametara u odnosu na pomenute standarde, što je još jedan od ishoda istraživanja. Analiza podataka dobijenih istraživanjem će omogućiti identifikovanje i eventualnih okolinskih faktora koji su doprinijeli trenutnom statusu rasta djece (24). Osim toga, definisani standardi poslužiće kao osnov za izradu budućih standarda rasta i razvoja djece do pete godine života.

Očekivani naučni doprinos

Posljednjih godina se posebno ističe globalna posvećenost pružanju podrške sveobuhvatnom zdravlju i razvoju djece ranog uzrasta, zbog njihove senzitivnosti i nemogućnosti da iskažu i opišu svoje probleme. U skladu s navedenim definisan je i jedan od osnovnih ciljeva održivog razvoja (SDG) – smanjenje mortaliteta žena i djece, zbog čega je monitoring zdravlja djece uslov za realizaciju pomenutog cilja (25). Pri tome, treba istaći da je rast kompleksan proces koji odslkava u kojoj mjeri postoji usklađenost između funkcije genetskih faktora i djelovanja determinanti iz spoljašnje sredine, kao što su: ishrana, njega i povoljno emocionalno okruženje. Kako se rast odvija po određenim organskim principima, u situacijama kada se ne evidentiraju odstupanja od zakonitosti i nema poremećaja rasta, zdravstveno stanje se procjenjuje kao dobro (26).

Naučni doprinos primjene ishoda istraživanja se sagledava i kroz činjenicu da, pored toga što su antropometrijski indikatori odgovarajući pokazatelji uhranjenosti i ishrane konkretnog djeteta, oni ukazuju i na njegu djeteta i odnos prema njemu, zdravstvenu zaštitu majke i djeteta, standard života i druge važne faktore. Zato je izražena potreba kreiranja različitih, jednostavnih za primjenu, ali senzitivnih instrumenata kojima se na lak i relativno jeftin način može kontrolisati zdravlje ove posebno vulnerabilne populacione grupe. Takvi instrumenti su grafikoni rasta koji se kreiraju na osnovu standarda, a oni nastaju sumiranjem izračunatih vrijednosti mjerenja antropometrijskih parametara (27). Grafikoni/tablice rasta omogućavaju ustanovljavanje statusa uhranjenosti djece, a kada je riječ o fiziološkim oblicima niskog rasta, koji su najčešći, obezbjeđuju izbjegavanje nepotrebnih pregleda i skupih laboratorijskih analiza. U situacijama kada se evidentiraju problemi u rastu djeteta, vrlo se kompetentno može utvrditi odstupanje od zdravlja i u ranoj fazi započeti sa liječenjem, što smanjuje rizik za nastanak komplikacija (28). Na ovaj način se omogućuje smanjenje troškova za zdravstvenu zaštitu djece što predstavlja rasterećenje za zdravstveni sistem, time i za budžet svake zemlje, ali i za roditelje/staratelje, kao i porodice u cjelini. Ono što je najbitnije, djetetu se omogućuje neometano odrastanje.

U Crnoj Gori se standardi ne obnavljaju redovno zbog čega izabrani doktori za djecu koriste neprilagodene instrumente (grafikone/tablice rasta) u smislu da su rađeni na populaciji djece sa određene teritorije i u odgovarajućem vremenskom rasponu. Stoga bi primjena kreiranih grafikona rasta iz istraživanja bila novina u praksi adekvatnog pružanja preventivnih zdravstvenih usluga djeci i vrlo bitan doprinos, a kontinuirano praćenje podataka i obnavljanje istraživanja bi dalo važnu podršku nauci (29). Već je ukazano da bi potreba inoviranja standarda

rasta i razvoja obezbijedila veću motivaciju mladih naučnika da ponavljaju istraživanja, kao i značajniju primjenu u praksi istraživanjem dobijenih rezultata. Ishodi navedenih aktivnosti bi svakako bili praćeni objavljivanjem naučnih radova.

Vrlo je važan doprinos nauci da se omogući komparacija podataka o rastu djece u vremenu i prostoru. Naime, već je ukazano na akceleraciju koja utiče na sve veće vrijednosti antropometrijskih parametara kod djece tokom vremena i sa različitih područja. Zato se smatra da bi novi standardi obezbijedili mogućnost poređenja sa antropometrijskim vrijednostima djece sa drugih teritorija ili sa podacima dobijenim mjerenjem djece sa iste teritorije, ali u različitom vremenskom periodu (30).

Spisak objavljenih radova kandidata

- **Ćatić S**, Ljaljević A, Grbović E, Ramčilović V, Kadić M, Kujundžić E, Burdžović M. Uticaj porodičnih faktora na korišćenje alkohola kod mladih. VII međunarodni kongres – Ekologija, zdravlje, rad, sport – Banja Luka, 2015.
- **Ćatić S**, Ljaljević A, Grbović E, Ramčilović V, Kadić M, Kujundžić E. Uticaj sociodemografskih faktora na korišćenje alkohola kod srednjoškolaca. III kongres socijalne medicine Srbije sa međunarodnim učešćem, Zlatibor, 2015.
- Ramčilović V, **Ćatić S**, Kujundžić E. Frequency of tobacco use and the attitudes of health professions students on tobacco use in Montenegro: Global Health. Professions student survey in Montenegro. Serbian Journal of the Medical Chamber. 2022; 3(3).
- Ljaljević A, Mugoša B, Grbović E, **Ćatić S**. Izvještaj Crne Gore 2018. godine. Globalno istraživanje pušenja kod mladih (GYTS). Institut za javno zdravlje. Podgorica, 2019.
- Ljaljević A, **Ćatić S**. Promocija zdravlja i prevencija bolesti u Crnoj Gori. 39. Sabor ljekara Sjeverne Crne Gore i Jugozapadne Srbije, Berane, 2018.
- Ramcilovic V, Santric Milicevic M, Ljaljevic A, Nedovic-Vukovic M, **Catic S**. How undergraduate students perceive the health professionals' role in smoking control in Montenegro. European Journal of Public Health, Volume 26, 2016.
- Ljaljević A, Šćepanović L, Mugoša B, **Ćatić S**. HIV/AIDS education of health care providers. Sanamed. Medicinski časopis lekara. Novi Pazar, 2015; 10(1): 00-00. ISSN 1452-662X
- Stijepčević A, Ljaljević A, Čabarkapa D, **Ćatić S**, Lješnjanić S, Lješnjanić-Purišić A. Determinante korišćenja alkohola kod mladih na teritoriji Opštine Kotor. Sanamed. Medicinski časopis lekara. Novi Pazar, 2012; 7 (1): 21-27. ISSN 1452-662X

Popis literature

1. Doležal K, Hrženjak R. Antropometrijske izmjere u procjeni zdravlja, Sigurnost. 2019;61(4):357–364.

2. Black MM, Walker SP, Fernald LC, Andersen CT, DiGirolamo AM, Lu C, McCoy DC, Fink G, Shawar YR, Shiffman J, Devercelli AE, Wodon QT, Vargas-Baron E, Grantham-McGregor S. Early childhood development coming of age: Science through the life course. *The Lancet*. 2017;389(10064):77–90.
3. Panic S, Sreckovic M, Dragicevic I. Relationship between newborn's birth weight and birth length, duration of breastfeeding and age at complementary feeding, and body mass index in childhood and adolescence. *MD-Medical Data* 2020;12(4): 207-214.
4. Alderman H et al. Evidence of Impact of Interventions on Growth and Development during Early and Middle Childhood. In: *Child and Adolescent Health and Development*. 3rd edition. Washington (DC): The International Bank for Reconstruction and Development / The World Bank; 2017; Chapter 7.
5. Kang Y et al. Birth anthropometry predicts neonatal and infant mortality in rural Bangladesh: a focus on circumferential measurements. *Am J Clin Nutr* 2022;115:1334–1343.
6. Vilanova CS et al. The relationship between the different low birth weight strata of newborns with infant mortality and the influence of the main health determinants in the extreme south of Brazil. *Population Health Metrics*. 2019; 17:15.
7. Pérez-Bermejo et al. Are the Growth Standards of the World Health Organization Valid for Spanish Children? The SONEV Study. *Front. Pediatr*. 2021;9
8. WHO.int. n.d. Malnutrition. [online] Available from: https://www.who.int/health-topics/malnutrition#tab=tab_1. [Cited on 2020 on Aug 10].
9. Workneh Bitew Z, Alemu A, Getaneh Ayele E, Tenaw Z, Alebel A, Worku T. Metabolic syndrome among children and adolescents in low and middle income countries: a systematic review and meta-analysis. *Diabetol Metab Syndr*. 2020; 12:93.
10. Green Corkins K, Teague EE. Pediatric nutrition assessment: anthropometrics to zinc. *Nutr Clin Pract*. 2017; 32:40–51. doi: 10.1177/0884533616679639
11. Ajejas Bazán MJ, Jiménez Trujillo MI, Wärnberg J, Domínguez Fernández S, López de Andrés A, Pérez Farinós N. Differences in the prevalence of diagnosis of overweight-obesity in Spanish children according to the diagnostic criteria set used. *Gac Sanit*. 2018;32:477–80.
12. Samson Ayo Deji et al. Assessment of Nutritional Status Among Primary School Pupils in South Western Nigeria. *Central African Journal of Public Health* 2021; 7(3): 88-93.
13. UNICEF-WHO. Low birthweight estimates. Levels and trends 2000–2015. WHO Geneva, May 2019.
14. Ljaljević A. Procjena zdravstvenog stanja djece predškolskog uzrasta korišćenjem antropometrijskih pokazatelja. Doktorska disertacija. Medicinski fakultet. Beograd. 2000.
15. O'Brien et al. Comparison of anthropometric indicators to predict mortality in a population-based prospective study of children under 5 in Niger. *Public Health Nutr*. 2020;23(3):538–543.

16. Kalyan et al. Assessment of growth and development of under five children as per new WHO child growth standards. *IP Journal of Paediatrics and Nursing Science* 2020;3(3):73–76.
17. Arindam Nandi, Sonia Bhalotra, Anil B Deolalikar and Ramanan Laxminarayan. The Human Capital and Productivity Benefits of Early Childhood Nutritional Interventions. Chapter 27. In: *Child and Adolescent Health and Development*. 3rd edition. International Bank for Reconstruction and Development. The World Bank. 2017.
18. Tran et al. Physical growth: is it a good indicator of development in early childhood in low and middle-income countries? *BMC Pediatrics* 2019;19:276.
19. Korać D, Vuković I, Gavrilović Ž. Visina tijela djece iz Žabljaka. III kongres biologa Jugoslavije. Ljubljana. 1969; 33-37.
20. Ivanović B. Dinamika fizičkog razvoja učenika Titograda. Titograd: Grafički zavod. 1970.
21. Bojović B. Rast, razvoj i ishranjenost djece školskog uzrasta u Crnoj Gori. Titograd: Udruženje za zaštitu dijabetičara Crne Gore. 1981.
22. Taneja S, Rongsen-Chandola T, Mohan SB et al. Mid upper arm circumference as a predictor of risk of mortality in children in a low resource setting in India. *Plos One*. 2018; 13:e0197832. [PubMed: 29856757]
23. Myatt M, Khara T, Dolan C et al. Improving screening for malnourished children at high risk of death: a study of children aged 6-59 months in rural Senegal. *Public Health Nutr.* 2019;22:862–871. [PubMed: 30501655]).
24. World Health Organization. Malnutrition. 2020. Available from: <https://www.who.int/news-room/factsheets/detail/malnutrition>
25. McArthur JW, Rasmussen K, Yamey G. How many lives are at stake? Assessing 2030 Sustainable Development Goal trajectories for maternal and child health. *BMJ*. 2018;360:k373. Google ScholarWorldCat
26. Zoonen van R, Vlasblom E, Beltman M. Youth health care guideline for linear growth. [GZ-richtlijn Lengtegroei]. Netherlands: 2019.
27. Lucas P, Roberts H, Baird J, Kleijnen J, Law C. The importance of size and growth in infancy: integrated findings from systematic reviews of scientific evidence and lay perspectives. *Child Care Health Dev.* 2007;33(5):635–40.
28. Scherdel P, Dunkel L, van Dommelen P, Goulet O, Salaün JF, Brauner R, Heude B, Chalumeau M. Growth monitoring as an early detection tool: a systematic review. *Lancet Diabetes Endocrinol.* 2016;4(5):447–56. Google ScholarCrossrefPubMedWorldCat.
29. Thompson AL. What is normal, healthy growth? Global health, human biology and parental perspectives. *Am J Hum Biol.* 2021;33(5):e23597.
30. NCDRF Collaboration. Worldwide trends in body-mass index, underweight, overweight and obesity from 1975 to 2016: a pooled analysis of 2416 population-based measurement studies in 128.9 million children, adolescents and adults. *Lancet*. 2017;390(10113):2627–42.

**SAGLASNOST PREDLOŽENOG/IH MENTORA I DOKTORANDA SA
 PRIJAVOM**

Odgovorno potvrđujem da sam saglasan sa temom koja se prijavljuje.

Prvi mentor	Prof. dr Agima Ljaljević	<i>A. Ljaljević</i>
Drugi mentor	/	
Doktorand	Sabina Ćatić	<i>Sabina Ćatić</i>
IZJAVA		
Odgovorno izjavljujem da doktorsku disertaciju sa istom temom nisam prijavio/la ni na jednom drugom fakultetu.		
U Podgorici,		
		Ime i prezime doktoranda <u><i>Sabina Ćatić</i></u>

Univerzitet Crne Gore
adresa / address_Cetinjska br. 2
81000 Podgorica, Crna Gora
telefon / phone_00382 20 414 255
fax_00382 20 414 230
mail_rektorat@ucg.ac.me
web_www.ucg.ac.me
University of Montenegro

Broj / Ref 03-930

Datum / Date 24.06.2021

UNIVERZITET CRNE GORE
MEDICINSKI FAKULTET
Datum: 29.06.2021
Broj: med 897

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“ br 44/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18, 3/19, 17/19, 47/19, 72/19 i 74/20) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore na sjednici održanoj 24.06.2021. godine, donio je

ODLUKU O IZBORU U ZVANJE

Dr Vesna Miranović bira se u akademsko zvanje redovni profesor Univerziteta Crne Gore za oblasti Internistička grupa kliničkih medicinskih predmeta i Grupa predmeta uvoda u medicinu na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, na neodređeno vrijeme.

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
PREDSJEDNIK
Božović
Prof. dr Vladimir Božović, vršilac funkcije rektora

BIOGRAFIJA - PROF.DR VESNA MIRANOVIĆ

Rođena sam 1962. godine. Osnovnu školu i gimnaziju sam završila u Nišu i dobitnik sam Vukove diplome. Diplomirala sam 1986. godine na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Nišu (prosječna ocjena 8,91).

Svoje stručno usavršavanje na specijalističkim studijama iz oblasti pedijatrije za potrebe Medicinskog zavoda u Podgorici završavam 1995. godine. Stručno zvanje supspecijaliste kardiologa stičem na Medicinskom fakultetu u Beogradu 2008. godine odbranom rada pod nazivom „Učestalost i rezultati liječenja djece sa urođenim srčanim manama u Crnoj Gori u periodu od 1995.-2005.godine.“

Akaderske poslijediplomske studije iz oblasti kardiologije završavam 1999. godine, odbranom rada pod nazivom „Prirodna evolucija ventrikularnog septalnog defekta.“ Zvanje doktora medicinskih nauka stičem 2002. godine odbranom doktorske teze pod nazivom „Mogućnosti savremene ehokardiografije u procjeni morfologije i hemodinamike ventrikularnog septalnog defekta.“

Svoje stručne kompetence sam iskazala u radu brojnih stručnih tijela od nacionalnog značaja:

- Član Nacionalnog koordinacionog tijela za zaštitu stanovništva od zaraznih bolesti (2020),
- Šef Operativnog štaba za sprječavanje zaraznih bolesti (2020),
- Član Operativnog štaba za turističke aktivnosti u uslovima postojanja zarazne bolesti (2020),
- Član Operativnog tima za zajedničku eksternu evaluaciju u cilju popunjavanja Zajedničke eksterne evaluacije WHO (Joint external evaluation WHO) (2019),
- Predsjednik Naučnog odbora VI Medical konferencije, Bečići (2019),
- Predsjednik Nacionalnog koordinacionog tijela za presađivanje organa u svrhu liječenja (2018 i dalje),
- Član interresorne Radne grupe za pripremu Strategije pametne specijalizacije Crne Gore – S3 (2018-2022) (2018),
- Član Radne grupe za potrebe sprovođenja procesa preduzetničkog otkrivanja u okviru izrade Strategije pametne specijalizacije (S3) za oblast zdravstveni turizam (2018),
- Član Naučnog odbora Drugog kongresa preventivne pedijatrije (2018),
- Član Komisije za pregovore sa proizvođačima/nosiocima dozvola za stavljanje lijeka u promet radi zaključenja posebnih ugovora (2017-18),
- Predsjednik Nacionalne komisije za kvalitet i bezbjednost zdravstvene zaštite (2017 i dalje),
- Predsjednik Nacionalne komisije za kontrolu bolničkih infekcija (2017-2019),
- Predsjednik Nacionalnog stručnog savjetodavnog tijela za imunizacije - NITAG (2017-2019),
- Predsjednik Komisije za polaganje stručnih ispita zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika (2017 i dalje),
- Predsjednik Radne grupe za praćenje Evropskog zdravstvenog potrošačkog indeksa (ECHI) (2017),
- Predsjednik Radne grupe za pripremu Predloga zakona o medicinski potpomognutoj oplodnji (2017),
- Član Radne grupe za pripremu Predloga Zakona o lijekovima (2017),
- Član Radne grupe za pripremu Predloga odluke o kriterijumima za ostvarivanje naknade zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika sa ekspertskim znanjima i značajnim doprinosom unapređenju zdravstvene zaštite (2017),
- Član Naučnog odbora Prvog kongresa preventivne pedijatrije (2016),
- Član Radne grupe za izradu ishoda učenja na studijskim programima Medicinskog fakulteta (2015),
- Član Komisije za obezbjeđenje i unaprijeđenje sistema kvaliteta na Medicinskom fakultetu (2015),

- Eksterni ekspert Agencije za lijekove i medicinska sredstva (CALIMS) (2013),
- Član Komisije za davanje stručnog mišljenja u postupku priznavanja inostranih sertifikata iz oblasti pedijatrije - imenovanje od strane Ministarstva rada i socijalnog staranja (2013),
- Član Stručne komisije Ljekarske komore Crne Gore (2010-2017),
- Predsjednik Komisije za upućivanje pacijenata na liječenje u inostranstvo Fonda zdravstva Crne Gore (2009-2016),
- Član Komisije za polaganje stručnih ispita zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika (2009-2015),
- Potpredsjednik Komisije za prevenciju i sprječavanje intrahospitalnih infekcija u Kliničkom centru Crne Gore (2009-2013),
- Mentor dijela specijalističkog staža iz pedijatrije (2004-2017).

Dajem aktivni doprinos u radu stručnih tijela od međunarodnog značaja:

- Član Radnog tijela koje je formirala Centralno-evropska inicijativa (CEI) u saradnji sa WHO od predstavnika 17 Ministarstava zdravlja za stvaranje jedinstvenog regionalnog pristupa u borbi protiv pandemije COVID 19 (2020).
- Predstavnik Crne Gore u Evropskom komitetu za transplantaciju organa (CD-P-TO) pri Evropskom direktoratu za kvalitet lijekova (EDQM) (2019 i dalje).
- Član Radne grupe WHO pod nazivom „Small Countries Initiative (SCI) Ad Hoc Working Group on Human Resources for Health in Small Countries“ (2019 i dalje).
- Predstavnik Crne Gore u States Representatives Group for the Innovative Medicines Initiative 2 EU IMI2-Inicijativa za inovativne lijekove (2017 i dalje).
- Ministarstvo nauke Vlade Crne Gore imenovalo me za Nacionalnu kontakt osobu (NCP) za oblast „Health, Demographic Changes and Well-being“ EU programa za istraživanje i inovacije „Horizont 2020“ (2016-2017).

U periodu između dva izbora, uzela sam učešće u sljedećim projektima:

- Član istraživačkog tima naučnoistraživačkog projekta „COVID 19 – Slučaj Crne Gore“, koji sprovode Crnogorska akademija nauka, Ministarstvo zdravlja i Klinički centar Crne Gore u saradnji sa Institutom za javno zdravlje. Pozicija u projektu: Član istraživačkog tima (2020),
- Studies in biomedical engineering and medical informatics, BioEMIS, 530423-TEMPUS-1-2012- UK TEMPUS-JPCR. Pozicija u projektu: Istraživač (2016),
- Vođa HERIC projekta Vlade Crne Gore, Ministarstva nauke i Evropske banke za rekonstrukciju i razvoj pod nazivom: „Razvoj, validacija i implementacija telemedicinskog sistema TELEMONTKEG za brzu detekciju poremećaja srčanog ritma u Crnoj Gori“. Pozicija u projektu: Rukovodilac projekta (2015- 2017.),
- Usklađivanje curriculumuma VMŠ sa direktivama EU i uvođenje programa zasnovanog na kompetencijama 544169-TEMPUS-1-2013-1-BE-TEMPUS-JPCR. Pozicija u projektu: Istraživač (2013- 2016.).

Na čelu Direktorata za unapređenje kvaliteta zdravstvene zaštite i razvoj ljudskih resursa u Ministarstvu zdravlja, imala sam prilike da aktivno učestvujem u kreiranju zakonskih rješenja i strateških dokumenata od značaja za razvoj ne samo zdravstvenog sistema, već i pravaca razvoja države. U tom smislu bih izdvojila svoj angažman na izradi sljedećih zakona, strategija, pravilnika:

- Zakon o zdravstvenoj zaštiti (2020),
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o presađivanju ljudskih organa u svrhu liječenja (2019),
- Strategija za poboljšanje kvaliteta zdravstvene zaštite i bezbjednosti pacijenata za period 2019-2023. godine sa Akcionim planom za 2019-2020. godinu (2019),
- Strategija pametne specijalizacije Crne Gore (2019-2024) (2019),

- Pravilnik o vrstama zdravstvenih usluga za koje se mogu sačiniti liste čekanja, kao i načinu i postupku sačinjavanja listi čekanja (2017)

Svoje učešće u aktivnostima sprovedenim pod okriljem WHO smatram izuzetno značajnim za lično profesionalno napredovanje:

- Šef delegacije na ministarskim konsultacijama WHO na temu „Protecting people from health emergencies together“, Istanbul, februar 2019.
- Izlaganje na panel diskusiji na skupu WHO pod nazivom „Future of Digital Health Systems“. Naziv izlaganja: „Electronical Appointment Sheduling Project: Is it possible to meet the needs of the patients and do not annoy the doctor?“ Kopenhagen, februar 2019.
- Član ministarske delegacije na temu izazova migracije radne snage u oblasti zdravstva malih zemalja na WHO „Sixth high-level meeting of the small countries: equity and sustainable development-keeping people in centre,“ San Marino, mart 2019.
- Član delegacije na 72. zasjedanju skupštine WHO. Član Committee on Credentials na istom skupu, Ženeva, maj 2019.
- Šef delegacije na ministarskoj konferenciji WHO South-eastern Europe Health Network (SEEHN) na temu obezbjeđenja primarne zdravstvene zaštite za populaciju koja stari, Tel Aviv, april 2018.

Na preporuku i uz podršku Minisatrstva nauke Vlade Crne Gore, učestvovala sam na:

- Član delegacije tokom zvanične evaluacije Strategije pametne specijalizacije S3 u Sevilji („Country dialogue for the assesment of Smart Specialisation Strategy of Montenegro 2019-2024“) pred Evropskom komisijom na temu Održivi i zdravstveni turizam (2019),
- Naučni forum IAEA Scientific Forum Nuclear Techniques in Human Health, Beč (2017),
- Radionica odgovornog istraživanja i inovacija, Kolašin (2016),
- Prva godišnja koferencija Naučnog zdravstvenog panela „Better Research for Better Health“, Brussels (2016).

Svoju inovativnost sam dokazala u unaprijeđenju zdravstvenog sistema kroz uvođenje digitalnih tehnologija:

- Kreiranje Jedinstvene platforme za elektronsko zakazivanje specijalističkih pregleda na sekundarnom i tercijernom nivou zdravstvene zaštite. Zahvaljujući uspješnoj implementaciji ovog inovativnog projekta, crnogorski zdravstveni sistem je napredovao na ECHI listi za 2018. godinu sa 35. na 23. mjesto, a pacijentima je zdravstvena zaštita postala dostupnija.
- Digitalizacija protokola liječenja urinarnih i respiratornih infekcija na primarnom nivou zdravstvene zaštite.

Izuzetno značajnim smatram svoj angažman na čelu Nacionalnog koordinacionog tijela za presađivanje organa u svrhu liječenja. Za relativno kratko vrijeme, od 2018. godine, pokrenut je niz aktivnosti koje su imale za cilj da Liste čekanja za transplantaciju organa budu vidljive, da se izmjenama Zakona o presađivanju organa ljudskog porijekla u svrhu liječenja poveća broj kadaveričnih transplantacija, da se uvedu donorske kartice, da se pokrene kampanja za podizanje svijesti o značaju donorstva, da se unaprijedi saradnja sa EUROTRANSPLANTOM kroz realizaciju Teaching and Training programa koji pruža mogućnost da Crna Gora razvije sopstvene transplantacione programe.

Tokom svoje profesionalne karijere, uzimala sam učešće u radu brojnih strukovnih tijela:

- Sekretar Kardiološke sekcije Društva ljekara Crne Gore (1996.-2000.)
- Član Predsjedništva Udruženja pedijatara Srbije i Crne Gore (2002.-2006. godine)
- Potpredsjednika Pedijatrijske sekcije Društva ljekara Crne Gore od 2001.-2008. godine.
- Član Asocijacije za preventivnu pedijatriju Crne Gore (2015.)

Tečno govorim engleski jezik. Služim se italijanskim jezikom u manjoj mjeri.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJE

Radni odnos sam zasnovala 1986. godine u Medicinskom zavodu Titograd, gdje najprije radim u Medicini rada kao ljekar opšte prakse. Za potrebe Dječje bolnice Medicinskog zavoda Titograd, dobijam specijalizaciju iz pedijatrije koju završavam 1995. godine. Nakon završetka specijalizacije, radni angažman nastavljam u Dječjoj bolnici Kliničko-bolničkog centra Podgorica (kasnije Institut za bolesti djece Kliničkog centra Crne Gore). Odlukom Vlade Crne Gore, 2017. godine bivam imenovana za generalu direktoricu Direktorata za unapređenje kvaliteta zdravstvene zaštite i razvoj ljudskih resursa. Tu funkciju obavljam do novembra 2020. godine, nakon čega nastavljam radni angažman u Institutu za bolesti djece Kliničkog centra Crne Gore. Tokom radne karijere u Kliničkom centru Crne Gore, rukovodila sam Pedijatrijskom klinikom u periodu od 1999.-2008. godine, a nakon toga sam bila direktor Instituta za bolesti djece do 2012. godine.

U nastavu na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, kao saradnik, sam uključena od 2003.-2007. godine, a 2007. godine, Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore, birana sam u zvanje docenta na istom fakultetu. Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore birana sam u zvanje vanrednog profesora Medicinskog fakulteta u martu 2013. godine. U periodu od 2016.-2018. godine, određena sam za odgovornog nosioca predmeta Opšta medicina studijskog programa Stomatologija. 2019. godine, imenovana sam za odgovornog nosioca predmeta Osnovi kliničke prakse I i Osnovi kliničke prakse II.

BIBLIOGRAFIJA

Monografije

1. **Miranović V:** 2016. *Fiziologija i patofiziologija srčanog ritma*. Studio Branko, Podgorica. ISBN 978-9940-9474-2-2
2. **Miranović V:** Anamneza i fizikalni pregled u pedijatriji. Medicinski fakultet Univerziteta Crne Gore. Podgorica 2006. ISBN 987-86-908751-1-5, 82 str.
3. **Miranović V:** Ventrikularni septalni defekt. Podgorica 2003. COBISS.CG-ID 6284048, 116 str.

Pregledni rad u časopisu međunarodnog značaja

1. Radojević N, Konatrar J, Vukčević B, Jovović A, Begić S, Savić S, Subramanian V, **Miranović V.** *The socio-economic status of Families Experiencing the Sudden Unexpected Death of an Infant – It is possibly Related to a Higher Rate of Non-natural Deaths among Them.* Journal of Forensic and Legal Medicine 80 (2021) 102168.
2. Puca E, Čivljak R, Arapović J, Popescu C, Christova I, Raka L, Cana F, **Miranović V,** Karageorgopoulos D, Bas D, Paglietti B, Barac A. *Short epidemiological overview of the current situation on COVID-19 pandemic in Southeast European (SEE) countries.* Journal of Infection in Developing Countries 2020;14(5):433-437. ISSN: 20366590, 19722680
3. Crnogorac S, **Miranović V,** (2018). *Pregnancy after malignant disease – challenges and possibilities.* Journal of Perinatal Medicine; 46(4):349-353. ISSN:1619-3997
4. M Turkalj, **V Miranović**^{2,3}, R Lulić-Jurjević, R Gjerga Juraski, D Primorac. *Cardiorespiratory complications in patients with osteogenesis imperfecta.* Paediatrica Croatica 2017;61: 106-12. <http://dx.doi.org/10.13112/PC.2017.15>
5. M Djukić, V Parežanović, S Djordjević, I Stefanović, **V Miranović,** S Ilić, I Jovanović (2017). *Transcatheter closure of patent ductus arteriosus using Flipper coil and Amplatzer Duct Occluder- Ten-year experience from a single center.* Srpski arhiv za celokupno lekarstvo. ISSN 0370-8179

6. Miranovic V, Crnogorac S (2017). *Genetic aspects of hereditary arrhythmogenic syndromes in children and adults*. Acta Clinica Croatica; 56:749-755. ISSN: 0353-9466
7. V Miranovic. *The Incidence of congenital heart defects in the world regarding the severity of the defect*. Vojnosanitetski pregled 2016; 73(2): 159-164.
8. Miranovic V: Ehokardiografska evaluacija hemodinamike ventrikularnog septalnog defekta. Odobren za štampu u časopisu "Srpski arhiv za celokupno lekarstvo". 2007 Volume 135, Issue 9-10, Pages:541-546, <https://doi.org/10.2298/SARH0710541M>. ISSN 0370-8179

Pregledni rad u časopisu nacionalnog značaja

1. Lutovac B, Miranović V, Dragana Pravilović Lutovac (2018). *Značaj skrininga iznenadne srčane smrti kod mladih sportista: mesto i uloga telemedicinske elektrokardiografije*. Medical Data;10(1):007-010
2. Miranović V (2018). *Kawasakijeva bolest: protokol liječenja*. Medicinski zapisi, 67(1): 65-71 ISSN-0419-7747
3. Miranović V (2016). *Uticaj duvanskog dima na pedijatrijsku populaciju: od koncepcije do odraslog doba*. Medicinski zapisi, 65(2): 73-83 ISSN-0419-7747
4. Miranović V (2016). *Iznenadna smrt u djece-da li je moguća prevencija?* Medicinski zapisi, 65(1): 98-103 ISSN-0419-7747
5. Miranović V, Ašanin B, Stojanović R, Jovanović I, Vukomanović G, Nikčević D, Vukmirović M, Dragnić S (2015). *TELEMONTEKG-nova vizija dijagnostike poremećaja srčanog ritma*. Medicinski zapisi, 64(1): 46-49. ISSN-0419-7747
6. Miranović V. *Sinkopa: dijagnostičke dileme*. XV Kongres društva ljekara Crne Gore, oktobar 2015, Bečići, Medicinski zapisi 64(1):106-107
7. Miranović V (2013). *Dijete sa urođenom srčanom manom i njegova porodica*. Medicinski zapisi, 62(1): 30-32. ISSN-0419-7747
8. V.Miranović: Urođene srčane mane: prošlost, sadašnji trenutak i budućnost.XIII Kongres Društva Ljekara Crne Gore sa međunarodnim učešćem. Bečići 2009. Medicinski zapisi 2009,Suppl.1:13-4.2009.
9. D. Dakić, L.Banjac, R. Rudanović, V. Miranović: Klinička slika novorođenčadi sa kongenitalnim anomalijama srca.XIII Kongres Društva Ljekara Crne Gore sa međunarodnim učešćem.Bečići 2009.Medicinski zapisi Suppl.1:137-138 (2009)
10. V. Miranović: Prospektivno praćenje djece sa sindromom prolapsa mitralne valvule u Crnoj Gori u periodu 1995-2003. godine. XII Kongres Društva ljekara Crne Gore sa međunarodnim učešćem. Ulcinj 2005. Medicinski zapisi 2005, br.60, str. 49-51.
11. V. Miranović: Prospektivno praćenje djece sa atrio-ventrikularnim septalnim defektom na teritoriji Crne Gore u periodu od 1995-2003. godine. XII Kongres Društva ljekara Crne Gore sa međunarodnim učešćem. Ulcinj 2005. Medicinski zapisi 2005, br. 60, str. 99.

Saopštenje na naučnom skupu međunarodnog značaja

(štampano u cjelini)

1. Miranović V: Kako prepoznati dijete sa urođenom srčanom manom u neonatalnom uzrastu?"Ian Donald Advanced Course in Obstetric and Gynecology". Bečići 2011.
2. Miranović V: Nedoumice pri istraživanju incidence urođenih srčanih mana. XVI Kongres Udruženja kardiologa Srbije sa međunarodnim učešćem.Beograd 2007. Kardiologija 1980-2007. Vol. 28 Suppl.1.

3. **Miranović V:** The Prevalence of Congenital Heart Diseases in Montenegro from 1995 to 2003. International Congeress: „Health for all- Health Perspective in 21st Century“. Banja Luka 4th-8th, June 2003. Zbornik radova: Hronične nezarazne bolesti 2/II str. 99-102. ISBN 99938-716-2-1

Saopštenje na naučnom skupu međunarodnog značaja

(štampan u izvodu)

1. **Miranović V.** *The Role of molecular autopsy in sudden cardiac death in children.* 16th National Conference of Pediatrics, Tirana, 14-15 oktobar 2016
2. **Miranović V.** *Nasledne bolesti srca i iznenadna srčana smrt-put do dijagnoze.* 47. Pedijatrijski dani Srbije sa međunarodnim učešćem, Niš, 6.-8. oktobar 2016, Zbornik radova pp 21-22
3. **Miranović V.** *Sudden cardiac death in children: algorithm for identification of relatives of the victim.* V Pediatric School of Republik of Kosova, oktobar 2016, Drač
4. **Miranović V.** *TELEMONTEKG.* IV Pediatric School of Republik of Kosova, novembar 2015, Drač
5. **Miranović V.** *Bol u grudima sa povišenim vrijednostima troponina u adolescenata.* 45. Pedijatrijski dani Srbije sa međunarodnim učešćem, Niš, 3.-5. oktobar 2013, Zbornik radova pp 126-127
6. **Miranović V:** Emergency in Neonatal Cardiology.Monteneger's Paediatric Meeting-Italian pediatric association. Pržno 2011.
7. **Miranović V:** Upotreba Carvedilola u liječenju djece s kardiomiopatijom. 42. Pedijatrijski dani Srbije sa međunarodnim učešćem. Niš 2009. Zbornik radova str.118.
8. **Miranović V:** Incidenca kardiomiopatija kod djece u Crnoj Gori. 42. Pedijatrijski dani Srbije sa međunarodnim učešćem. Niš 2009. Zbornik radova str.119.
9. **Miranović V:** Ross-ova operacija: pravo rješenje ili zabluda. 41. pedijatrijski dani Srbije sa međunarodnim učešćem. Niš 2008. Zbornik radova str. 125.
10. **Miranović V:** Stres roditelja djece sa urođenim srčanim manama. 41. pedijatrijski dani Srbije sa međunarodnim učešćem. Niš 2008. Zbornik radova str. 128.

Saopštenje na naučnom skupu nacionalnog značaja

(štampan u cjelini)

1. **Miranović V.** *Kawasakijeva bolest: dijagnostički i klinički kriterijumi za postavljanje dijagnoze.* 39. Sabor ljekara sjeverne Crne Gore i jugozapadne Srbije, Berane 12. i 13. oktobar 2018, Zbornik radova pp13-18. ISBN: 978-9940-9915-0-0
2. **Miranović V.** *Iznenadna srčana smrt kod djece-kako do dijagnoze?* 37. Sabor ljekara sjeverne Crne Gore i jugozapadne Srbije, Bijelo Polje septembar 2016, Zbornik radova pp 17-19
3. **Miranović V.** *Sinkope-klinički značaj u dječjoj kardiologiji.* 35. Sabor ljekara sjeverne Crne Gore i jugozapadne Srbije, Pljevlja, septembar 2014, Zbornik radova pp 93-98
4. **V. Miranović:** Zdravstvena zaštita majke i djeteta u Crnoj Gori. XXXI Sabor ljekara sjeverne Crne Gore i jugozapadne Srbije. Bijelo Polje 2010. Zbornik radova:str. 14-17.
5. **O. Miljanović, Miranović V, R. Rudanović, A. Dizdarević, T. Mujović, B. Bojović, D. Likić:** Registar zdravlja i razvoja djeteta. III Kongres pedijatarata Jugoslavije / Srbije i Crne Gore. Herceg Novi 2002. Zbornik radova III Kongresa pedijatarata Srbije i Crne Gore str. 26-30.
6. **R. Rudanović, S. Maglajlić, S. Simeunović, D. Dakić, S. Zeković. V. Miranović:** Kardiorespiratorni distres kod novorođenčadi sa posebnim osvrtom na PPHN (evaluacija i dijagnoza). III Kongres pedijatarata Jugoslavije / Srbije i Crne Gore. Herceg Novi 2002. Zbornik radova III Kongresa pedijatarata Srbije i Crne Gore str. 346.

Saopštenje na naučnom skupu nacionalnog značaja

(štampano u izvodu)

1. Miranović V. *TELEMONTEKG-tehnološki izazov za sprečavanje iznenadne srčane smrti*, april 2017, Naučna tribina Crnogorske akademije nauka i umjetnosti
2. Miranović V: Prolaps valvulae mitralis-realan ili precijenjen problem. IV Kongres pedijatara Srbije i Crne Gore sa međunarodnim učešćem. Beograd 2006. Zbornik sažetaka str. 275. ISBN 86-85527-02-3.
3. Miranović V: Tri sestre sa Sy Ellis Van Creveld-prikaz slučaja. IV Kongres pedijatara Srbije i Crne Gore sa međunarodnim učešćem. Beograd 2006. Zbornik sažetaka str. 279. ISBN 86-85527-02-3.
4. D. Nikčević, Miranović V: Naša iskustva u primjeni 24h Holter monitoringa (prvih 40 pacijenata). IV Kongres pedijatara Srbije i Crne Gore sa međunarodnim učešćem. Beograd 2006. Zbornik sažetaka str. 279-280. ISBN 86-85527-02-3.
5. Miranović V: Incidenca urođenih srčanih mana na teritoriji Crne Gore za period 1995-2003. godine. XV Kongres udruženja kardiologa Srbije i Crne Gore sa međunarodnim učešćem. Herceg Novi 2005. Sažeci radova – suplement str. 20. YU ISSN 0352-9320.
6. Miranović V: Klinička dijagnostika srčane insuficijencije u dječijem uzrastu. XV Kongres Udruženja kardiologa Srbije i Crne Gore sa međunarodnim učešćem. Herceg Novi 2005. Sažeci radova- suplement str. 92. YU ISSN 0352-9320.
7. Miranović V: Prospektivno praćenje djece sa ventrikularnim septalnim defektom u Crnoj Gori u periodu od 1995-2003. godine. Pedijatrijski dani Srbije i Crne Gore. Niš 2005. Zbornik radova Pedijatrijskih dana Srbije i Crne Gore str. 131-132.
8. Miranović V: Prospektivno praćenje djece sa koarktacijom aorte u Crnoj Gori u periodu od 1995.- 2003. godine. Pedijatrijski dani Srbije i Crne Gore. Niš 2005. Zbornik radova Pedijatrijskih dana Srbije i Crne Gore str. 132-133.
9. Miranović V: Retrospektivno i prospektivno praćenje pacijenta sa D- transpozicijom velikih krvnih sudova u periodu od 1990-95. godine i 1996.-2003. godine. Pedijatrijski dani Srbije i Crne Gore. Niš 2004. Zbornik radova Pedijatrijskih dana Srbije i Crne Gore str. 266-267.
10. Miranović V: Prospektivno praćenje pacijenata sa Tetralogijom Fallot u Crnoj Gori u periodu od 1995-2003. godine. Pedijatrijski dani Srbije i Crne Gore. Niš 2004. Zbornik radova Pedijatrijskih dana Srbije i Crne Gore str. 268-269.
11. Miranović V: Opravdanost upućivanja djece na kardiološku obradu iz primarne zdravstvene zaštite. III Kongres pedijatara Jugoslavije / Srbije i Crne Gore sa međunarodnim učešćem. Herceg Novi 2002. Zbornik radova III Kongresa pedijatara Srbije i Crne Gore str. 127.
12. Miranović V: Incidenca D-TGA u djece na teritoriji Crne Gore. III Kongres pedijatara Jugoslavije / Srbije i Crne Gore sa međunarodnim učešćem. Herceg Novi 2002. Zbornik radova III Kongresa pedijatara Srbije i Crne Gore str.130.
13. A. Dizdarević, Miranović V, O. Miljanović, S. Lončarević: Genetika urođenih anomalija srca. III Kongres pedijatara Jugoslavije / Srbije i Crne Gore sa međunarodnim učešćem. Herceg Novi 2002. Zbornik radova III Kongresa pedijatara Srbije i Crne Gore str. 485.
14. Miranović V: Naša iskustva u dijagnostici kritično oboljelog novorođenčeta sa kardiorespiratornim distresom. III Kongres pedijatara Jugoslavije / Srbije i Crne Gore. Herceg Novi 2002. Zbornik radova III Kongresa pedijatara Srbije i Crne Gore str. 135.
15. Miranović V: Prevencija bakterijskog endokarditisa – obavezna zaštita kod djece sa urođenim srčanim manama. IV Pedijatrijski dani Crne Gore. Podgorica 2000. Program i zbornika radova Pedijatrijske sekcije Društva ljekara Crne Gore str.133.
16. Miranović V: D-TGA: od intenzivne njege neonatologije Kliničkog centra Crne Gore do intenzivne njege „Hospital for Sick Children“ London. Podgorica 2000. IV Pedijatrijski dani Crne Gore. Program i zbornik radova Pedijatrijske sekcije Društva ljekara Crne Gore str. 74.

17. Miranović V, Lj. Čeranić: Prirodna evolucija ventrikularnog septalnog defekta. XII Kongres kardiologa Jugoslavije sa međunarodnim učešćem. Herceg-Novi 1998. Kardiologija 1980-1998., vol. 19, suppl. 1, str. 151. YU ISSN 0352-9320.
18. Miranović V, Lj. Čeranić, J. Novosel, T. Mujović: Prirodna evolucija ventrikularnog septalnog defekta u djece do navršene prve godine života. Jugoslovenski pedijatrijski dani. Niš 1997. Zbornik radova str. 63.
19. T. Mujović, Miranović V: Kardiološki znaci u djece sa sideropenijskom anemijom. Jugoslovenski pedijatrijski dani. Niš 1997. godine. Zbornik radova str. 77-78.
20. T. Mujović, Miranović V, A. Dizdarević: Kongenitalne anomalije i maligne neoplazme. Jugoslovenski pedijatrijski dani. Niš 1997. Zbornik str.35-36.
21. Miranović V: Prikaz slučaja: D-Transpozicija velikih krvnih sudova. III Pedijatrijski dani Crne Gore. Podgorica 1997. Program i zbornik radova str.75.
22. Miranović V, Lj. Čeranić: Prirodna evolucija ventrikularnog septalnog defekta u zavisnosti od uzrasta djeteta. III Pedijatrijski dani Crne Gore. Podgorica 1997. Program i zbornik radova str.130.
23. Z. Inić, Miranović V: Prikaz pacijenta: Cardiomyopathia hypertrophica. III Pedijatrijski dani Crne Gore. Podgorica 1997. godine. Program i zbornik radova str. 130.

Učešće u međunarodnom naučnom projektu

1. Naziv projekta: BioEMIS-Studies in Bioengineering and Medical informatics, 530423-TEMPUS-1-2012-1-UK TEMPUS-JPCR, projekat Evropske Komisije; Pozicija u projektu: istraživač. (2015-2016.)
2. Naziv projekta „Competency Based Curriculum Reform in Nursing and Caring in Western Balkan Universities-CCNURCA“, EU Commission Project; 544169-TEMPUS-1-2012-1-BE-TEMPUS-JCPR; Pozicija u projektu: istraživač. (2015-2016.)

Učešće u nacionalnom naučnom projektu

1. Naziv projekta: „COVID-19-slučaj Crne Gore“, projekat Crnogorske akademije nauka i umjetnosti, Ministarstva zdravlja i Kliničkog centra Crne Gore; Pozicija u projektu: istraživač. (2020.)

Rukovođenje nacionalnim projektom

1. Miranović V. „HERIC“ projekat Vlade Crne Gore, Ministarstva nauke i Evropske banke za rekonstrukciju i razvoj pod nazivom „Razvoj, validacija i primjena telemedicinskog sredstva (TELEMONTEKG) za brzu dijagnostiku bolesti srca u Crnoj Gori“. Pozicija u projektu: rukovodilac projekta; (2015-2017.)

Број: 08-9400
Датум, 19.12.2013 г.

Ref: _____
Date, _____

Na osnovu člana 75 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju (Sl.list RCG, br. 60/03 i Sl.list CG, br. 45/10 i 47/11) i člana 18 stav 1 tačka 3 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 19.12.2013. godine, donio je

ODLUKU O IZBORU U ZVANJE

Dr sci med. **AGIMA LJALJEVIĆ** bira se u akademsko zvanje **redovni profesor** Univerziteta Crne Gore za predmet **Socijalna medicina**, na Medicinskom fakultetu.

REKTOR

Prof. dr Predrag Miranović

Prof. dr Predrag Miranović

PROG DR AGIMA LJALJEVIĆ
REDOVNI PROFESOR UNIVERZITETA CRNE GORE
BIOGRAFIJA

Rođena u Podgorici, gdje je završila osnovnu i srednju školu. Medicinski fakultet završila školske 1985/86. godine na Univerzitetu u Sarajevu. Na Institutu za socijalnu medicinu, statistiku i istraživanja u zdravstvu Medicinskog fakulteta u Beogradu završila specijalizaciju sa odličnom ocjenom, u decembru 1995. godine. Na istom Institutu magistrirala, u januaru 1996. godine. Doktorsku tezu odbranila sam na Institutu za socijalnu medicinu, statistiku i istraživanja u zdravstvu Medicinskog fakulteta u Beogradu, juna, 2000. Godine i postigla odličan uspijeh.

Od osnivanja Medicinskog fakulteta radila je, najprije kao asistent, a u zvanje docenta na pomenutom fakultetu birana je 2003. godine. U zvanje vanrednog profesora imenovana je 2008. godine, dok je u zvanje redovnog profesora izabrana 2013. godine.

Nakon završenog Medicinskog fakulteta i obaveznog staža, radila u Domu zdravlja Podgorica, a od juna 1992. godine radi u Institutu za javno zdravlje. Nakon završene specijalizacije na Institutu za socijalnu medicinu, statistiku i istraživanja u zdravstvu Medicinskog fakulteta u Beogradu, radi kao specijalista socijalne medicine, a od 2002. godine kao Direktor Centra za promociju zdravlja u Institutu za javno zdravlje. Tokom svog dosadašnjeg radnog anagažmana koordinisala ili radila kao član radne grupe na velikom broju strateških dokumenata od nacionalnog značaja. Angažovana je u velikom broju komisija i radnih tijela na nacionalnom nivou, a takođe je i Nacionalni koordinator za kontrolu duvana. Prati za svaku godinu Milenijumske razvojne ciljeve i ciljeve Strategije održivog razvoja, kao i realizaciju ciljeva politike „Zdravlje za sve“. Osmislila, koordinirala i realizovala više istraživanja nacionalnog karaktera. Zvanje Primarijusa dodijeljeno joj je 2010. godine od strane nadležne Komisije.

U zvanje asistenta za predmet Socijalna medicina Medicinskog fakulteta u Podgorici izabrana u godini kada je fakultet osnovan. U zvanje docenta izabrana septembra 2003. godine (Bilten br. 171), a u zvanje vanrednog profesora 2008. godine (Bilten br. 233), a u zvanje redovnog profesora 2013. godine (Bilten br. 314).

Koordinira nastavu na slijedećim predmetima: Medicina i društvo za studente Medicinskog i Stomatološkog fakulteta, Klinička praksa za studente Medicinskog fakulteta, Socijalna medicina za studente Medicinskog fakulteta i Javno zdravlje za studente Stomatološkog fakulteta, Socijalna medicina i Zdravstveno vaspitanje za studente Visoke medicinske škole u Beranama. Takođe, održava nastavu na poslijediplomskim studijama Medicinskog i Stomatološkog fakulteta. Od 2013. godine uključena je u nastavu Fakulteta za političke nauke, na kome održava nastavu na tri predmeta i to: Socijalni rad u zdravstvu, Socijalna gerontologija i Socijalna medicina.

Do sada je bila mentor za izradu dva polazna istraživanja, sada trenutno je mentor za izradu jednog polaznog istraživanja i jedne doktorske disertacije. Kao član Komisije pomagala je u izradi više polaznih istraživanja.

Radovi objavljeni u časopisima koji se nalaze u međunarodnim bazama podataka

1. **Nedović M, Ljaljević A, Trajkovski G, Laušević D, Golubović M.** Lung cancer mortality in Montenegro, 1990 to 2015. *Croatian Medical Journal. Public Health. Med.* 2019; 60(1):26-3. DOI: 10.3325/cmj.2019.60.26.
2. **Popović Z, Đuričković M, Ljaljević A, Obradović – Đuričić K.** Assessment of reliability and validity of Montenegrin version of the oral health impact profile for use among the elderly in Montenegro. *Srpski arhiv za celokupno lekarstvo Serbian Archives of Medicine. Journal of the Serbian Medical Society.* (2019) ISSN 0370-8179 ISSN Online 2406-0895 *Srp Arh Celokup Lek. Impact factor 0299A Peer Reviewed Journal.* DOI: 10.2998/SARH180523049P
3. **Ramcilović V, Santric-Milicević M, Ljaljević A, Nedović-Vuković M, Mrjana.** How undergraduate students perceive the health professionals' role in smoking control in Montenegro (Meeting Abstract). *UROPEAN JOURNAL OF PUBLIC HEALTH*, (2016), vol. 26 br. , Suppl. 1, str. 388-388
4. **Ljaljević A, Stijepčević A, Čabarkapa D.** Exposure of students to passive inhalation of tobacco smoke. *HealthMed.* 2013; 7 (4): 1182- 1187. ISSN 1940-2291
5. **Ljaljević A, Bajić B, Mugoša B, Bajić B.** Sexual Behaviour and Contraceptive Use Among Young People in Montenegro. *HealthMed.* 2012; 6 (9): 3180-3185. ISSN 1840-2291
6. **Ljaljević A, Matijević S, Terzić N, Anđelić J, Mugoša B.** Significance of proper oral hygiene for health condition of mouth and teeth. *Vojnosanitiski pregled;* 2012; 69(1): 16-21. YU ISSN 0042-8450
7. **Ljaljević A, Zvrko E, Mugoša B, Matijević S, Anđelić J.** Prevalence of smoking and other smoking related behaviours among students aged 13 to 15 years in Montenegro. Results from the Global Youth Tobacco Survey of 2008. *Archives of Industrial Hygiene and Toxicology.* 2010;61 (2): 203-211. [11041] . ISSN 0004-1254
8. **Ljaljević A, Zvrko E, Stojilković M.** Tobacco use among youth. *Archives of Industrial Hygiene and Toxicology.* 2008; 59 (3): 183-189. ISSN 0004-1254
9. **Zvrko E, Gledović Z, Ljaljević A.** Risk factors for laryngeal cancer in Montenegro. *Archives of Industrial Hygiene and Toxicology.* 2008; 59 (1): 11-118. ISSN 0004-1254
10. **Zvrko E, Gledović Z, Ljaljević A.** Risk factors for laryngeal cancer in Montenegro. *Arh Hig Rada Toksikol.* 2008; 59: 11-8.

Radovi objavljeni u časopisima koji se ne nalaze u međunarodnim bazama podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju i rezime na stranom jeziku

1. Ljaljević A, Terzić N, Palibrk M, Mugoša B. Behavior of Young People Regarding Family Planning. *Materia Socio Medica*. 2013; 25(2): 93-95. ISSN 1512-7680/e ISSN 1986597X
2. Stijepčević A, Ljaljević A, Čabarkapa D, Ćatić S, Lješnjanić S, Lješnjanić-Purišić A. Determinante korišćenja alkohola kod mladih na teritoriji Opštine Kotor. *Sanamed. medicinski časopis lekara. Novi Pazar*, 2012; 7 (1): 21-27. ISSN 1452-662x
3. Ljaljević A, Pajović B, Radunović M, Mugoša B. Prevalenca of Tobacco Use Among High Students in Kotor. *Medical data. Medical review. Beograd*, 2012. 2 (4): 155-159. ISSN 182 -1585
4. Ljaljević A. Pušenjeto kako etiološki faktor vo razvojot na infertilitetot kaj mažite. *Makedonski medicinski pregled. Spisanie na makedonskoto lekarsko društvo. Skoplje*, 2011. 65 (supp 81): 130-131 ISSN 0025-1097
5. Pajović B, Ljaljević A, Radunović M. Uticaj genitalne infekcije na infertilitet. *Zdravstvena zaštita. Komora zdravstvenih radnika. Beograd*, 2011; 40 (1): 35-42 YU ISSN 0350-3208
6. Ljaljević A, Pajović B, Radunović M, Mugoša B. Smoking as ethiological factor in developing infertility in men. *Medical data. Medical review. Beograd*, 2011. Vol. 3. Broj 2: 135-139. ISSN 1821-1585
7. Matijević S, Anđelić J, Ljaljević A. Ispitivanje stanja usta i zuba, kao i navika u oblasti oralne higijene kod djece Primorskog dijela Crne Gore. *Bilten Stomatologia BiH*. 2010. Vol 12. No 34/35, 11-17. ISSN 1840-3379
8. Ljaljević A, Mugoša B. Iskustva vo preventiva. *Socijalna medicina. Stručno spisanie za javno zdravje. Skoplje*, 2010; 5: 32-35. ISSN 1857-6699
9. Ljaljević, S. Matijević, N. Terzić, J. Anđelić. Zadovoljstvo korisnika uslugama u reformiranom sustavu primarne zdravstvene zaštite u Crnoj Gori. *Hrvatski časopis za javno zdravlje. Zagreb*, 2009; 5 (19). ISSN 1845-3082

10. S. Matijević, J. Anđelić, A. Ljaljević. Examination of the condition of the mouth and teeth as well as the oral hygiene habits of children from the costal region of Montenegro. Bilten Stomatologia BiH (BIS BiH), January - February 2010; Vol. 12; No. 34/35, p. 11-16, ISSN 1840-3379
11. Ljaljevic A, Matijevic S, Terzić N, Andjelic J., Mugosa B, "Zadovoljstvo korisnika uslugama u reformiranom sustavu primarne zdravstvene zaštite u Crnoj Gori," Hrvatski casopis za javno zdravstvo. 2009; 5 (19): 11056. ISSN 1845-3082

Univerzitet Crne Gore

Univerzitet Crne Gore
Bulevar Oslobođenja 15
81000 Podgorica
T: +382 20 25 45 13
F: +382 20 25 45 13
E: info@ucg.edu.me

University of Montenegro

broj: 05-4513

Datum: 29.10.2020

26.10.2020	
med	1810

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“ br 44/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18, 3/19, 17/19, 47/19, 72/19 i 74/20) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore na sjednici održanoj 22.10.2020. godine, donio je

ODLUKU O IZBORU U ZVANJE

Dr Lidija Banjac bira se u akademsko zvanje docent Univerziteta Crne Gore za **oblasti Internistička grupa kliničkih medicinskih predmeta i Grupa predmeta uvoda u medicinu**, na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, na period od pet godina.

**SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
PREDSJEDNIK**

Prof. dr Danilo Nikolić, rektor

BIOGRAFIJA

Dr sci med Lidija Banjac

Rođena sam 10.05.1960. god. u Peći. Osnovnu i srednju školu sam završila sam u Peći. Za postignute uspehe u osnovnoj i srednjoj školi nagrađena sam „Vukovom diplomom“. Medicinski fakultet u Prištini upisala sam 1977.god.. Fakultet sam završila u predviđenom roku (1983. god.) sa prosečnom ocenom 10 (deset). Za postignuti uspeh na fakultetu dobitnik sam povelje Srpskog lekarskog društva „Najbolji diplomirani student“.

Specijalizaciju iz pedijatrije započela sam 1986. god. Specijalistički staž obavila sam u UDK u Beogradu, a specijalistički ispit iz pedijatrije položila 1991. god. na Medicinskom fakultetu u Beogradu sa ocenom 5 (pet) i preporukom za rad na klinikama (institutima).

Subspecijalizaciju iz neonatologije započela sam 2002.god., subspecijalistički staž obavila u neonatološkim centrima u Beogradu, a subspecijalistički ispit položila 2003.god. na Medicinskom fakultetu u Beogradu. Subspecijalistički rad („Indikacije za započinjanje i njihov uticaj na tok i trajanje mehaničke ventilacije“) odbranila sam 2004. god. i stekla zvanje subspecijaliste neonatologa.

Bila sam doktorand prve generacije postdiplomskih studija Medicinskog fakulteta u Podgorici. Magistarski rad na temu „Povezanost intrakranijalne hemoragije i nastanka retinopatije prematuriteta“, odbranila sam 2007.god.

Doktorsku disertaciju: Serumski nivo „Insulinu sličnog faktora rasta tip 1“ u predikciji bolesti prematuriteta, odbranila je 2012. god. na Medicinskom fakultetu u Podgorici i stekla zvanje doktora medicinskih nauka. Prvi sam doktor nauka koji je svoje doktorske studije u potpunosti završio na Medicinskom fakultetu u Podgorici.

Završila je edukacije iz pedijatrijske reanimacije (2002.god.) i neonatalne reanimacije (2012.god.). Završila sam edukaciju za transfontanelarnu neurosonografiju (EHO CNS-a).

Odlukom Medicinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu od 2013.god.određena sam za Mentora za lekare na specijalizaciji iz pedijatrije – neonatologije.

Zvanje „primarijus“ dobila sam odlukom Ministarstva zdravlja Crne Gore, br. 52-7/2013 od 18.09.2014. Za docenta na katedri za pedijatriju, izabrana sam 24.05.2015. (04 br.1964)

Bila sam načelnik Centra za neonatologiju, Instituta za bolesti djece, Kliničkog centra Crne Gore, od 2016. do 2019.

Objavljivala sam radove iz oblasti intenzivne neonatalne nege, mehaničke ventilacije, prematuriteta, retinopatije prematuriteta, neonatalne miastenije gravis, neonatalnog tetanusa, intrakranijalne hemoragije, bronhopulmonalne displazije, hemofilije i dr.

Rezultati naučno-istraživačkih radova „in extenso“ proistekli iz disertacije (*Banjac L, Pro-Oxidants and Antioxidants in Retinopathy of Prematurity*) se citiraju u visoko rangiranim međunarodnim časopisima sa SCI liste (*International Journal of Genetics and Genomics; Pediatr Infect Vaccine.*)

Moja dva rada (*Banjac L. The values of serum cytokines in chronic lung disease in newborn; Banjac L, Retinopathy of prematurity and serum level of Insulin-like growth factor-1.*) iz domena - Retinopathy of prematurity, insulin-like growth factor, metaloproteinase, bila su u 2013.god. na prvom i drugom mestu TOP 20 liste BioMedLib, dok su se u 2015.god. nalazili na petom i devetom mestu.

Bila sam uvodni predavač i moderator na svetskom kongresu iz perinatalne medicine 13th World Congress of Perinatal Medicine (WCPM) 2017.god. Takođe, bila sam moderator i uvodni predavač na Kongresima preventivne pedijatrije sa internacionalnim učešćem (Prvi Kongres Bečići, 2016.; Drugi Kongres Bečići, 2018.;)

Učestvovala sam u pisanju univerzitetske knjige „Neonatologija“ (autora: Prof.dr A.Doronjski i Prof.dr V.Stojanović) u izdanju Medicinskog fakulteta, Katedre za pedijatriju, Univerziteta u N.Sadu, Knjiga je „u štampi“, namenjena je subspecijalizantima iz oblasti neonatologije i biće prva knjiga iz oblasti neonatologije na ovim prostorima.

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
Radovi u naučnim časopisima			
Q2 Rad u eminentnom međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 50% časopisa po Scopusovom rangiranju)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Radović V.Saša, Lazović Ranko, Crnogorac Snezana, Banjac Lidija and Suhih Djordje. Duodenal atresia with apple-peel configuration of the ileum and absent superior mesenteric artery- Case Report. BMC Pediatrics 2016; 16:150. DOI: 10.1186/s12887-016-0690-y.	8	
Q3 Rad u međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 75% časopisa po Scopusovom rangiranju)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Banjac L , Banjac G, Kotur-Stevuljević J, Spasojević-Kalimanovska V, Gojković T, Bogavac-Stanojević N.i sur.(vodeći autor) Pro-Oxidants and Antioxidants in Retinopathy of Prematurity. Acta Clin Croat. 2018;57(3.):458-463. https://doi.org/10.20471/acc.2018.57.03.08	6	
2.	Banjac L , Banjac G, Kotur-Stevuljević J, Spasojević-Kalimanovska V, Gojković T, Bogavac-Stanojević N.i sur.(vodeći autor) Pro-Oxidants and Antioxidants in Retinopathy of Prematurity. Acta Clin Croat. 2018;57(3.):458-463. https://doi.org/10.20471/acc.2018.57.03.08	6	
3.	Bokan V, Dasic Z, Nejkov S, Banjac L , Nikolic E. „Does diabetes affect stability to people with unilateral transtibial amputation? Srp Arh Celok Lek. 2018 Nov-Dec; 146(11-12):689-693.	6	
4.	Banjac L , Bokan V. Retinopathy of prematurity and serum level of Insulin-like growth factor-1Acta Clin Croat. (Science Citation Index Expanded) 2012; 51(2):209-13. ISSN 0353-9466	6	
5.	Banjac L , Nikcevic D, Vujosevic D, Raonic J, Banjac G. Tachicardia in newborn with enterovirus infection - Case Report. Acta Clin Croat. (Science Citation Index Expanded) 2014; 53 (1) 102-6. ISSN 0353-9466	6	
Q4 Rad u međunarodnom časopisu (ostali časopisi indeksirani na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Banjac L . Vrednosti citokina u serumu kod hronične plućne bolesti novorođenčeta. Med Pregl; 2011; 64 (7-8):362-7. N. Sad. YU ISSN 0025-8105 UDK 616.24-036.1-07-053.31 DOI: 10.2298/MPNS1108362B	4	
2.	Banjac L , Bokan V, Karisik M. Correlation between intracranial hemorrhage in preterm infants and serum levels of insulin-like growth factor. HealthMed (Science Citation Index Expanded) 2012, 6(4) 1232-9. ISSN 1840-2291	4	
3.	Bokan Mirkovic V, Banjac L , Dasic Z, Dapcevic M. Non-Pharmacological Treatment Of Diabetic Polyneuropathy By Pulse Electromagnetic Field. HealthMed (Science Citation Index Expanded) 2012; 6(4) 1291-6. ISSN 1840-2291		
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA

1.	Banjac L. Human papillomavirus infection in newborns: how to diagnose? EC Paediatrics /in press/	4	
2.	Banjac L. Serumski nivo "Insulinu sličnog faktora rasta tip 1" u predikciji retinopatije prematuriteta, PONS-Medicinski časopis, 2010; 7(1) 3-8. ISSN 1820-2411	4	
Q6 Rad u časopisu nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Banjac L, Marić I, Bajmak A. Konzervativni tretman omfalocеле. Medical Journal of Montenegro,2013; 1(1): 1-3. ISDN 1800-9964	2	
Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama, i slično			
K1 Predavanje po pozivu na međunarodnom skupu štampano u cjelini (neophodno pozivno pismo)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Banjac L. Structure of neonatal morbidity in Montenegro. 13th World Congress of Perinatal Medicine 2017 Belgrade, Serbia. 13th WCPM 2017 Invited Speakers Abstracts, J. Perinat. Med. 45, str. 68. DOI 10.1515/jpm-2017-2007 (Uvodno predavanje) Regional session: Chairpersons: Nebojsa Radunovic, Serbia and Lidija Banjac, Montenegro.	3	
K3 Naučni rad na nacionalnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Banjac L. Neonatalna sepsa prevencija, dijagnostika i terapija. Uvodno predavanje. Prvi kongres preventivne pedijatrije Crne Gore sa međunarodnim učešćem, Bečići 2016. U: Zbornik radova, Vol.65, (Suppl.1):122-8. ISSN-0419-7747.	1	
2.	Banjac L, Dakić D, Rudanović M, Banjac G. Prevencija kongenitalne citomegalovirusne infekcije u perinatologiji. Uvodno predavanje. Drugi kongres preventivne pedijatrije Crne Gore sa međunarodnim učešćem, Bečići 2018. U: Zbornik radova, Vol.67, (Suppl.1):91-3. ISSN-0419-7747.	1	
K4 Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Dakic D, Dragas Lj, Rudanovic R, Banjac L , Dakic T, Vujovic B. Urinary tract infections in newborns. 5th Congress of European Academy of Pediatric Societies EAPS, Barcelona, Spain, 2014.EAPS-0861 No 267.	0.5	
2.	Banjac L, Borovic S, Dakic D, Banjac G. Incidence and risk factory for Retinopathy of prematurity. In: Selected Abstracts of the 4th International Congress of UENPS; Athens (Greece); December 11th-14th 2014.J Pediatr Neonat Individual Med. 2015;4(1):e040103.doi:10.7363/ 040103.	0.5	
3.	Ivelja B, Banjac L, Nikčević D, Vušurović N. Kliničke manifestacije enterovirusne infekcije. XXXIV Timočki medicinski dani, 2015.U: Timočki medicinski glasnik - Zbornik sažetaka. Vol. 40 Suppl. 1; 36-7: YU ISSN 0350-2899.		
4.	Banjac L, Banjac G, Dragaš Lj, Danojla Dakić D, Banjac G. Insulin-like growth factor type 1 and intrauterine growth. 12th WCPM Madrid 2015. Abstract book P-0192:632.		

5.	Dragaš Lj, Banjac L , Banjac G, Dakić D, Banjac G. Severe enterovirus infection in newborn (case report).12th WCPM Madrid 2015. Abstract book P-0151:591.		
6.	Banjac L , Banjac G. Cerebral venous sinus thrombosis in neonates. 9th International Conference on Neonatology and Pediatric neurology 2016 Valencia, Spain. J Neonatal Biol 2016; 5:4(Suppl) http://dx.doi.org/10.4172/2167-0897.C1.003		
7.	Banjac L .Structure of neonatal morbidity in Montenegro. 13th World Congress of Perinatal Medicine 2017 Belgrade, Serbia. 13th WCPM 2017 Invited Speakers Abstracts, J. Perinat. Med. 45, str. 68. DOI 10.1515/jpm-2017-2007 .		
8.	Rudanovic Perovic M, Banjac L , Rudanovic R, Dakic D, Lekic E, Dragas Lj, Buric S, Vukicevic J, Raicevic M. Premature infant as a patient. 13th World Congress of Perinatal Medicine 2017 Belgrade, Serbia. 13th WCPM 2017 Abstract book, J. Perinat. Med. 45P-0181.DOI10.1515/jpm-2017-2007		
9.	Buric S, Banjac L , Rudanovic R, Dakic D, Lekic E, Dragas Lj, Rudanovic Perovic M, Vukicevic J. Characteristics of morbidity of preterm infants in relation to the birth weight.13th World Congress of Perinatal Medicine 2017 Belgrade, Serbia. 13th WCPM 2017 Abstract book, J. Perinat. Med. 45P-0190.DOI10.1515/jpm-2017-2007		
10.	Dakic D, Dragas Lj, Rudanovic R, Banjac L , Dakic T, Vujovic B. Urinary tract infections in newborns. 5th Congress of European Academy of Pediatric Societies EAPS, Barcelona, Spain, 2014.EAPS-0861 No 267.		
11.	Dunjić B, Oros A, Antonović O, Ristovski N, Banjac L , Stanković M, Dunjić M. Udruženost asfiksije sa teškom retinopatijom kod prevremeno rođene dece koja zahtevaju intervenciju laserom. U: 45. Pedijatrijski dani Srbije sa međunarodnim učešćem, Niš. Udruženje pedijatar Srbije. Pedijatrijska sekcija SLD; 2013. Zbornik radova, str. 144.		
12.	Banjac L , Dunjić B, Ristovski-Jakšić N, Dragas Lj, Banjac G. Prematurus I bolest i prematuriteta. U: 45. Pedijatrijski dani Srbije sa međunarodnim učešćem, Niš. Udruženje pedijatar Srbije. Pedijatrijska sekcija SLD; 2013. str. 143		
13.	Borovic S, Dakic D, Dragas Lj, Lekic E, Banjac L , Rudanovic R, Oros A. Treatment and screening of Retinopathy of prematurity In Montenegro. U:X-th South-Eastern European Ophthalmological Society (SEEOS),III-rd Congress of Ophthalmologists of Macedonia with international participation. Ohrid, Macedonia. 2013. 235.		
14.	Banjac L , Dragas Lj, Dakic D, Raonic J, Banjac G. Respiratory Distress Syndrome and Perinatal Asphyxia - the most common indication for mechanical ventilation. U: 24th Annual Meeting of the European Society of Paediatric and Neonatal Intensive Care ESPNIC. Caring without Borders. Rotterdam, The Netherlands. 2013. PP:140.		

15.	Banjac L , Raonic J, Banjac G. Perinatal asphyxia indication for starting mechanical in newborn. 32nd Balkan Medical Week Balkan Medical Union 2012. O52: 79.		
16.	Banjac L , Borovic S, Dakic D, Dragas Lj, Raonic J, Banjac G. Serum Level of Insulin Like Growth Factor-1 at the beginning of the Retinopathy of Prematurity Phase 2. 3rd International Congress of UENPS 2012, Acta Med Port 2012;25(S2):184. ISSN:0870-399X e- ISSN: 1646-0758.		
17.	Borović S, Oros A, Banjac L . Ten years of experience in the treatment of ROP in Montenegro. II Kongres oftalmologa BiH, Banja Luka, BiH 2012. PP-82.		
18.	Miljkovic M, Gojkovic T, Stojakovic P, Banjac G, Slavkovic M, Ivanisevic J, Kotur-Stevuljevic J, Banjac L . Paraoxonase-1 (PON-1) status in the premature newborn. 5th Congres of Pharmacy of Macedonia, Ohrid R. Macedonia 2011. PP-86: str. 27. Macedonian Pharmaceutical Bulletin, 2011; 57 (suppl), 171.		
19.	Banjac G, Stojakovic P, Slavkovic M, Ivanisevic J, Miljkovic M, Gojkovic T, Kotur-Stevuljevic J, Banjac L . The values of parameters of oxidative status as a possible factor in predicting premature retinopathy. 5th Congres of Pharmacy of Macedonia, Ohrid R. Macedonia 2011. PP-85 str 27. Macedonian Pharmaceutical Bulletin, 2011; 57 (suppl), 170-171.		
20.	Mijovic G, Banjac L . Blood culture isolates during one year in a Center of neonatology in Montenegro. U: The 3rd Congress of the European Academy of Pediatric Societies EAPS. Copenhagen European Academy of Pediatric Research (2010) 68,684–685; doi: 10.1203/00006450-201011001-01383.		
21.	Rudanović R, Dakić D, Banjac L , Lekić E, Dragaš Lj, Rudanović M. Protokol za UZ praćenje i otkrivanje intrakranijalnih abnormalnosti kod rizičnih i prijevremeno rođenih novorođenčadi. South East European Congress in Perinatal Medicine, Belgrade, 2009; 34-7.		
22.	Dragas S, Andric B, Banjac L . Infectious Mononucleosis Complicated with Acute Hemolytic Anemia. 2nd Congress of the European Academy of Paediatrics, Nice, France, 2008. Arch Dis Child 2008;93(2):134. ISSN 0003-9888		
23.	Dragas S, Djecevic J, Banjac L . Complications of mononucleosis infection. 2nd Congress of the European Academy of Paediatrics, Nice, France, 2008. Arch Dis Child 2008;93: ps 134. ISSN 0003-9888		
24.	Banjac L , Dakić D, Borović S, Rudanović R, Dragas Lj, Lekić E. Predikcija preturne retinopatije. U: 41. Pedijatrijski dani Srbije sa međunarodnim učešćem, Niš. Udruženje pedijatar Srbije. Pedijatrijska sekcija SLD; 2008. str. 169 (Oralna prezentacija).		
25.	Banjac L , Rudanović R, Lj. Dragaš. Retinopatija prematuriteta u Crnoj Gori – Internacionalni Workshoop ROP- u, N.Sad, 2007.		
26.	Rudanović R, Dakić D, Dragaš Lj, Raspopović S, Raičević S, Lekić E, Banjac L , Miketić V, Kočović A. Perinatalna dijagnoza I njen značaj u tretmanu anomalija gastrointestinalnog trakta (GIT-a). VI Kongres perinatalne medicine sa međunarodnim učešćem, Beograd, Srbija, 2007. Zbornik radova, 148.		
27.	Rudanović R, Lekić E, Dakić D, Banjac L , Dragaš Lj, Rudanović M, Marojević G. Respiratorni distres novorođenčeta /evaluacija i terapija/. Zbornik radova Jubilarni XX simpozijum Sekcije za perinatalnu medicine, Beograd. 2005. str. 147.		
K5 Saopštenje na nacionalnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA

1.	Borović S, Pojužina N, Dakić D, Banjac L , Dragaš Lj, Lekić E, Rudanović R. Retinopathy of prematurity. 1.Kongres oftalmologa Crne Gore sa međunarodnim učešćem, Bečići, oktobar 2015. U: Knjiga sažetaka Crnogorsko oftalmološko društvo str 41. ISBN 978 9940-9696-0-8 COBISS.CG-ID 28118032.	0.2	
2.	Adžić M, Savić A, Banjac L , Vujović T, Obradović M. Uloga fizikalne terapije u liječenju deformiteta stopala tipa pes calcaneovalgus Četvrti kongres Udružena fizijatara Crne Goresa međunarodnim učešćem, Cetinje, septembar, 2015. U: Zbornik radova 2015. str.32-34. ISBN 978-9940-9062-3-8 COBISS.CG-ID 27947024.	0.2	
3.	Banjac L , Banjac G, Dragaš Lj, Dakić D, Janković M. Williamsov sindrom – prikaz slučaja. XV Kongres Društva ljekara Crne Gore, Bečići, 2015. U: Medicinski zapisi, Vol.64. Br.1; P_025: 139-40. ISSN-0419-7747.		
4.	Nikčević D, Rudanović R, Banjac L , Dragaš Lj. Bradikardija kod novorođenčeta – prikaz slučaja. XV Kongres Društva ljekara Crne Gore, Bečići 2015. U: Medicinski zapisi, Vol.64. Br.1; P_013: 111-2. ISSN-0419-7747.		
5.	Dakić D, Dragaš Lj, Rudanović R, Banjac L , Dakić T, Lekić E. Problemi pretermijske novorođenčadi rođene blizu termina. XV Kongres Društva ljekara Crne Gore, Bečići, 2015. U: Medicinski zapisi, Vol.64. Br.1; P_051: 135-6. ISSN-0419-7747.		
6.	Rudanović R, Perović M, Lekić E, Dakić D, Banjac L , Dragaš Lj, Vukićević J. Neonatalni apstinencijalni sindrom (NAS). XV Kongres Društva ljekara Crne Gore, Bečići, 2015. U: Medicinski zapisi, Vol.64. Br.1; P_057: 138-9. ISSN-0419-7747.		
7.	Burić S, Banjac L , Dakić D, Dragaš Lj, Lekić E, Rudanović R, Rudanović M. Uticaj prevencije prijevremenog rođenja na kvalitet rada u neonatalnim centrima. Prvi kongres preventivne pedijatrije Crne Gore sa međunarodnim učešćem, Bečići 2016. U: Zbornik radova, Vol.65, (Suppl.1):220. ISSN-0419-7747.		
8.	Banjac L . Tranzitorna neonatalna miastenija gravis. U: IV Pedijatrijski dani Crne Gore, Podgorica: Udruženje pedijatara Srbije i Crne Gore; 2000. str 77. (oralna prezentacija)		
9.	Rudanović R, Dakić D, Vuković B, Stanišić J, Miljanović O, Banjac L . Organizacija neonatalne zdravstvene zaštite u Crnoj Gori za desetogodišnji period /Struktura morbiditeta i mortaliteta hospitalizovane novorođenčadi) IV Pedijatrijski dani Crne Gore 13.-15. decembra 2000, Podgorica - Zbornik radova, strana 72. (oralna prezentacija)		
10.	Dakić D, Rudanović R, Vuković B, Stanišić J, Banjac L . Hipoksično – ishemična encefalopatija – dijagnostički i terapijski problem. IV Pedijatrijski dani Crne Gore 13.- 15. decembra 2000, Podgorica – Zbornik radova, strana 72-73. (oralna prezentacija)		
11.	Banjac L , Adamović T. Neonatalni tetanus. U: XI Kongres Društva ljekara Crne Gore, H. Novi: Društvo ljekara Crne Gore; 2001. str.19. (oralna prezentacija)		
12.	Banjac L , Dakić D, Lj. Dragaš. Indikacije za započinjanje mehaničke ventilacije (2000/2001). U: III Kongres pedijatara		

	Srbije i Crne Gore sa međunarodnim učešćem, H. Novi: Udruženje pedijatarata Srbije i Crne Gore; 2002.str.369. (oralna prezentacija)		
13.	Borović S, Rudanović R, Banjac L , Lekić E, Dragaš Lj. Prikaz slučajeva retinopatije prematuriteta na Institutu za bolesti djece u vremenskom periodu od 1996-2001 godine. III Kongres pedijatarata Srbije i Crne Gore sa međunarodnim učešćem Herceg Novi 2002. Zbornik radova, strana 352.		
14.	Banjac L , Dragaš Lj. Mehanička ventilacija u Centru za neonatologiju u Podgorici. U: XII Kongres Društva ljekara Crne Gore sa međunarodnim učešćem Ulcinj: Društvo ljekara Crne Gore; 2005. str 105. YUISSN-0419-7747. (oralna prezentacija)		
15.	Rudanović R, Dakić D, Banjac L . Rani rast i razvoj novorođenčeta (adaptacija novorođenčeta u ranom neonatalnom periodu). U: XII Kongres Društva ljekara Crne Gore sa međunarodnim učešćem Ulcinj: Društvo ljekara Crne Gore; 2005. str 97. YUISSN-0419-7747.		
16.	Rudanović R, Dakić D, Banjac L , Rudanović M, Janović B, Sorat N. Evaluacija faktora rizika za razvoj respiratornog distress sindroma novorođenčadi. U: XII Kongres Društva ljekara Crne Gore sa međunarodnim učešćem Ulcinj: Društvo ljekara Crne Gore; 2005. str. 43. YUISSN-0419-7747		
17.	Banjac L , Dakić D. S. Borović. Incidencija prematurne retinopatije, U:XIII Kongres Društva ljekara Crne Gore, Bečići, 2009. Medicinski zapisi, (Suppl. 1), P189: 135. ISSN 04197747		
18.	Banjac L , Dragaš Lj, D. Dakić. Prijem pretermiske novorođenčadi Centar za neonatologiju, U: XIII Kongres Društva ljekara Crne Gore, Bečići, 2009. Medicinski zapisi, (Suppl. 1), P190: 136. ISSN 04197747		
19.	Dakić D, Banjac L , Rudanović R, Miranović V. Klinička slika novorođenčadi sa kongenitalnim anomalijama srca. U: XIII Kongres Društva ljekara Crne Gore, Bečići, 2009. Medicinski zapisi, (Suppl. 1), P194: 137. ISSN 04197747		
20.	Lekić E, Dragaš Lj, Dakić D, Banjac L . Uzročnici površinskih infekcija u novorođenčeta U: XIII Kongres Društva ljekara Crne Gore, Bečići, 2009. Medicinski zapisi, (Suppl. 1), P198: 139. ISSN 04197747		
21.	Rudanović R, Rudanović-Perović M, Raičević J, Dakić D, Dragaš Lj, Banjac L , Lekić E. Colodion baby U:XIII Kongres Društva ljekara Crne Gore, Bečići 2009. Društvo ljekara Crne Gore; P201:140. ISSN 04197747		
22.	Banjac L , Dragaš Lj, Dakić D. Hemofilija u novorođenčeta – prikaz slučaja. U: XXXI Sabor ljekara sjeverne Crne Gore i jugozapadne Srbije, Bijelo Polje: Društvo Ljekara Crne Gore I Srpsko lekarsko društvo; 2010, str.68-9.		
23.	Dakić D, Dragaš Lj, Rudanović R, Banjac L , Dakić T, Vujović B. Infekcije urinarnog trakta kod novorođenčadi. U: XIII Kongres Društva ljekara Crne Gore: Medicinski zapisi, 2013. 62 (1), str. 32. ISSN-0419-7747		
24.	Banjac L , Dakić D, Dragaš Lj, Banjac G. Prematurus i bolesti prematuriteta. U: XIII Kongres Društva ljekara Crne Gore: Medicinski Zapisi, 2013. 62 (1), P 012. str. 32. ISSN-0419-7747		
Uređivačka i recenzentska djelatnost			
R11 Recenziranje radova objavljenih u međunarodnim časopisima (Q1, Q2, Q3, Q4)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Shankar A. et al. "Radiculitis and its current approach" International Journal of Clinical Chemistry and Laboratory	2	

	Medicine (IJCCLM) (Q1) Volume 5, Issue 2, 2019. PP 25-34 ISSN 2455-7153 DOI: http://dx.doi.org/10.20431/2455-7153.0502005		
2.	Lucio KCDV, Bentlin MR, Augusto ACL, et al. The ROPScore as a Screening Algorithm for Predicting Retinopathy of Prematurity in a Brazilian Population. Clinics (Q2). 2018; Clinics, 73:e377. PMID: 30066729 PMCID: PMC6055020 doi:10.6061/clinics/2018/e377	2	
R12 Recenziranje radova objavljenih u ostalim časopisima		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Das A, Mhanna M, Sears J, et al. (2018.) Effect of fluctuation of oxygenation and time spent in the target range on retinopathy of prematurity in extremely low birth weight infants. (Q3) J Neonatal Perinatal Med 2018;11(3):257–263. doi:10.3233/NPM-1757- Clinical Trial. PMID 30103354	0.5	
2.	Maryam M. Prognosis of Adult Critically Ill Cancer Patients admitted to Intensive Care Unit: A Systematic Review” “Medical Research and Clinical Case Reports”2018. (Q3) Vol.2:184-96. ISSN: 2578-3416.	0.5	
3.	“Use of modern family planning methods among women of south-western Nigeria: a snapshot”. “Medical Research and Clinical Case Reports” (Q3) Manuscript ID:MRCR18-RA-0047 Category: Research Article		
4.	Magdy M. “Cardiac Glycosides: From Heart Failure to Cancer Treatment” PY - 2019/07/14 Medical Research and Clinical CaseReports (Q3). ISSN: 2578-3416		
5.	Shafti S.S. “Resistant Obsessive Compulsive Disorder: A Preliminary Study with Third Generation Antipsychotic as Supplementary Treatment. Medical Research and Clinical CaseReports (Q3); 2019.Vol.3(1): 43-49. ISSN: 2578-3416		